SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 95. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 20, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 20-го ТРАВНЯ 1988 Ч. 95. РІК XCV.

ДОКТОР Р. ГЕЙЛ ВИСТУПИВ У КИЄВІ

Київ. — Американський лікар Роберт Гейл, який брав активну участь у рятуванні людей, що постраждали під час чорнобильської катастрофи 1986 року, виступив на пресовій конференції, скликаній після закінчення триденної зустрічі лікарів. Зустріч була присвячена обговоренню медичних наслідків радіації, що її в різних дозах зазнали в Україні тисячі людей. Доктор Р. Гейл був присутній на зустрічі як гість.

Спеціаліст зі ЗСА закликав совєтських керівників відверто говорити зі своїм народом про небезпеку, що загрожує людям, які дістали значну дозу радіоактивного опромінення. На думку Гейла, опромінені більш ніж інші можуть дістати ракові захворювання. Згідно з різними оцінками, до тих 600 мільйонів смертельних випадків ракових захворювань, які прогнозують ся на найближчі 50 років, у результаті катастрофи на Чорнобильській нуклеарній станції можна ще додати до 30.000 смертей. Не виключено, сказав д-р Гейл, що ці оцінки сильно перебільшені. Тим більше важливо відкрито говорити з народом на цю тему. „Люди бояться за своє майбутнє. Вони не хочуть мати дітей, — зауважив американський лікар. — Я вважаю, що спокійно обговорити можливі наслідки, від мінімальних до максимальних прогнозів, просто необхідно".

Зі своєї сторони совєтські спеціялісти також визнають, що серед населення СССР багато людей побоюються серйозних наслідків доз радіації, що її дістали жителі України та інших сусідніх територій як під час вибуху, так і в результаті дії радіоактивної хмари, що пройшла територією країни. Такі настрої дістали назву „радіофобії". Спеціялісти в СССР скаржаться, що передбачення типу тих, про які говорить Гейл, сприяють ще більшому залякуванню населення, а також ставлять під знак питання майбутнє нуклеарної енергетики в країні, збільшуючи кількість її противників серед населення. Віктор Кніжніков, керівник совєтської наукової лябораторії, що випрацьовує заходи радіяційної безпеки, заявив, що прогнози, з якими д-р Гейл виступав на совєтській телевізії зразу після чорнобильської катастрофи, викликали паніку серед народу.

На це д-р Гейл відповів, що єдиний спосіб запобігти людей — це попередження можливих катастроф на нуклеарних електростанціях, а також боротьба за попередження нуклеарної війни.

У зв'язку з цим Ассошієйтед Пресс пригадує, як у перші дні після чорнобильської катастрофи уряд намагався затаїти інформації про те, що сталося, в значній мірі для того, щоб не допустити розповсюдження чуток про небезпеку совєтських підприємств нуклеарної енергетики. Однак згодом у Совєтському Союзі не лише визнали факти кричущих порушень техніки безпеки в Чорнобилі, але й заговорили про те, що відновлювальні роботи на електростанції ведуться дуже погано.

МЕШКАНЦІ ЧОРНОБИЛЯ ХОТІЛИ Б МАТИ ЦЕРКВУ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У „Літературній Україні" з 3-го березня 1988 року поміщено листа старших віком мешканців Чорнобиля, з проханням, щоб їм недалеко Чорнобиля поставили церкву, до якої вони б могли ходити молитися.

Листа передруковуємо внизу без ніяких мовних чи редакційних змін:

„Ми, пенсіонери жахливого Чорнобиля, звертаємося до Ради Міністрів СРСР з великою просьбою прислухатися до людей всяких — і вчених, і простих, розглянути весь комплекс проблем розвитку ядерної енергетики на території Української РСР. Ніхто не може відчути того душевного струсу так, як ми. Спочатку, після того пекла, „содома і гоморри", ми всі ходили як задурілі, тепер ніби стає все на місце, бо дали хату, відбудували, ніби й матеріяльно можна жити. Але ночами не спиться, йдуть всякі думки, якась страшна туга огортає за тим родинним кутком, який гірше, ніж після фашистів, став знівечений, до якого не можна й заглянути. Люди в далеких краях живуть по 50 років, а на старість мріють про родинне гніздо, а ми його не маємо. Матеріяльне забезпечення для людини — то ще мало. Інакше душа змучена до краю. Це молодим легше, вони зайняті роботою, сім'єю, всякими турботами, а нам, старим, нема де відвести душу, чогось та душа і до бога тягнеться, і до церкви, може, пішли б, а то не близько... І так ночами не спиться, і всякі думки пливуть і пливуть, як то є в житті особистому і в житті цілого покоління..."

На закінчення „пенсійне жіноцтво, як називають себе автори листа, додає: „Як що потрібно підписів, то ми можемо зібрати тисячі".

В СССР випущено фільм в пошану старшого покоління

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформує міжнародна преса, в Москві відбулася недавно прем'єра совєтського фільму п.н. „Дзеркало для героя", в якому героями є два покоління: втомлений, іронічний син і повний принципів, трохи романтичний батько. Син уважає батька наївним у його говоренні про честь та інші подібні вартости, батько ганить сина за те, що не вірить дослівно в нічого.

Відтак фабула фільму переносить сина Сергія разом із однолітком-другом у 1949 рік, в якому Сергій народився, і вони переживають жахливе життя батьків у копальнях з усіми небезпеками праці та сталінського терору. Але терор не є у фільмі так жахливо представлений як був він на ділі. Це пояснює режисер тим, що про цей терор можна тепер доволі багато читати в пресі та книжках. Його інтенцією було однак показати цей період, як невідлучну частину історії, в якій кожна людина є відповідальна за те, що є в її найближчому засягу, а не за усі події, що проходять в часі її життя. Тим режисер фільму хоче оправдати ціле покоління, яке жило у часі панування Сталіна, але не може в ніякому випадку відповідати за всі його вчинки.

Чужинецькі журналісти уважають, що цей фільм не міг прийти у кращий час як тепер, коли старше покоління є огірчене тим, що М. Горбачов своєю політикою гласности його кривдить. Режисер уважає, що важко тим людям сказати тепер, що ціле їхнє життя було безвартісне і що все, що вони робили було фальшиве. Тому він старається своїм фільмом загоїти рани в почуваннях батьків.

СИРАКЮЗИ В ПОШАНІ Є. КОНОВАЛЬЦЯ

Сиракюзи, Н. Й. — Заходами Відділів Оргнізації Державного Відродження України і Організації Оборони Чотирьох Свобод України створено Діловий комітет, який готується відзначити 50-ті роковини Є. Коновальця святочною Академією, яка відбудеться в неділю, 5-го червня ц.р., в Українському Народному Домі.

НЕСПОКОЇ У ВІРМЕНІЇ І АЗЕРБАЙДЖАНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Москва. — Етнічні зудари між вірменами і азербайджанцями продовжуються, поінформувало московське радіо під час передавання вечірніх новинок. Згідно з тією інформацією, пізніше підтвердженою пресовим агентством ТАСС, зудари між двома національностевими групами відбулися в неділю, 15-го травня ц.р., а великі демонстрації з участю 100,000 осіб й більше, продовжувались від неділі до вівтірка 17-го травня.

Згідно з інформаціями зібраними західніми кореспондентами в Москві і шляхом телефонічних розмов з деякими особами в Єревані, у цьому зудари були також забиті і поранені люди, але кореспондентам не вдалось встановити скільки і по якій стороні. Сам зудар між вірменами і азербайджанцями відбувся у місцевості Арарат (вірменське місто) і зараз після цього партійні і республіканська-урядові речники викликали на допомогу скріплені відділи міліції і війська. У понеділок, 16-го травня військо перебрало контролю Єревану і деяких місцевостей в Азербайджані, особливо там, де була загроза масових демонстрацій, які звичайно кінчаються зударами. У Баку азербайджанці під час демонстрації погрожували вірменам „несподіваною відплатою", тому треба сподіватися, що на кордоні між двома республіками військо залишиться на довший час.

Рафаель Поп'ян, вірменський націоналіст, заявив в телефонічному інтерв'ю з кореспондентом газети „Нью Йорк Таймс" Филіпом Тавбманом, що понад 100,000 вірмен вийшли на вулиці Єревану у понеділок і вівторок з транспарантами і примітивно надрукованими летючками у яких вони погрожували азербайджанцям помстою за криваву різню вірменів, в тому числі жінок, дітей і старших осіб, в Сумгаїті, в лютому цього року. Тоді загинуло, згідно з офіційними даними, 32 особи і понад 100 були поранені. Вірмени кажуть, що біля 300 осіб загинули, але партійні і урядові чинники приховали вбивства жінок і дітей, щоб не викликати більшого напруження і не розпалювати антагонізму між цими двома народами.

Західні дипломати кажуть, що також в Нагорному Карабаху помітне напруження, але біля тієї місцевості, ще від попереднього зудару, стаціонує у касарнях військова частина, яка, головно вночі, контролює усі рухи населення і тим самим не допускає до нового вибуху. П. Поп'ян натякав під час інтерв'ю, що було страшно спостерігати напругу по одній й другій стороні великої товпи народу, яка дуже легко можа перетворитися у „велику трагедію" з десятками випадків смертей і поранення.

Внутрішні радіопередачі московського радіо переловила лондонська радіостанція Бі-Бі-Сі, яка розпоряджає спеціяльними апаратами за допомогою яких вона може перехоплювати передачі кількох важливіших радіостанцій.

Відомий дисидент і академік Андрей Сахаров у принципі скритикував полагодження справи конфлікту між вірменами і азербайджанцями в лютому цього року, бо уряд рішає покористувався силою міліції і війська, як переговорами між поодинокими національностевими групами, знехтувавши тим самим основні принципи демократичної системи. Лист Сахарова був опублікований у Голляндії, а уривки з нього помістила совєтська газета „Московскіє Новості".

Православна церква св. Вознесіння в Клифтоні відзначить 1000-ліття

Клифтон, Н. Дж. — Місцева українська православна церква св. Вознесіння підготовляється до відзначення Тисячоліття Християнства в Україні.

Вже заздалегідь при парафії організовано комітет для відзначення цієї величавої події. В цей комітет входять парафіяни другого і третього покоління, батьки і діди, яких заснували цю парафію, та новоприбулі, які приїхали після Другої світової війни. Кожний член Комітету і всі разом намагаються вкласти свою цеглину у підготову й переведення акту Тисячоліття Хрищення України.

Парафіяни церкви св. Вознесіння усвідомлюють значення і велич цієї події в історії Української Православної Церкви і України. Тисячоліття Хрищення Руси-України є небуденною подією в цементуванні української спільноти в одну цілість, і в формуванні провідної з'єднуючої ідеї для української нації.

У суботу і неділю, 4-го і 5-го червня ц.р. церква св. Вознесіння відзначить цей Ювілей.

У суботу, 4-го червня, відбудеться на церковній площі Фестиваль з різнома-

(Закінчення на ст. 6-ій)

У СВІТІ

В ОСТАННЬОМУ ЧИСЛІ московської „Літературної Газети" появились уривки із повісти англійського письменника Джорджа Орвелла „1984 рік", праця якого була осуджена режимовою цензурою і поставлена на „чорний список" заборонених літератури, шкідливої для совєтської системи. Повний текст перекладу повісти російською мовою був надрукований в цьому році в журналі „Новий Мір". „Літературная Газета" від себе дала нотатку, що Орвелл представив у своїй повісті суто фашистську спільноту, але додає, що книгу можна розглядати, як „гостру сатиру проти кожного тоталітарного режиму, у які б шати його не вдягнути".

ІРАНСЬКІ ЕКСТРЕМІСТИ почали знову погрожувати торговельним кораблям у Перській затоці, кажучи, що у випадку, коли Іран, через постійні бомбардування його території військовими літаками Іраку буде змушений припинити чи обмежити експорт своєї нафти, то іранські воєнні кораблі і взагалі збройні сили заблокують Перську затоку і припинять всякий рух міжнародних торговельних кораблів. Заяву у цій справі склав у парляменті президент Ірану Алі Хомейні. При тому він підкреслив, що американські військові кораблі допомагають всяко іракським літакам, зокрема подають їм точні інформації про відплив іранських кораблів-танкерів. Представники Пентагону назвали закиди Ірану звичайною антиамериканською пропагандою.

ФІЛІППІНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ Едуардо Тадурана обвинуватив британське радіо і телевізійну сітку Сі-Бі-Сі, що її керівники заплатили комуністичним партизанам у Філіпінах за те, щоб вони влаштували засідку на урядову військову частину. Засідка дійсно була влаштована і у бою загинуло 11 вояків урядової армії. Три дні пізніше урядове військо виконало несподіваний напад на базу комуністів і захопило разом зі зброєю й амуніцією також велику частину документів, між ними документ про нечувану досі вплату для спровокування засідки, щоб можна було зфільмувати бій для телекомпанії Сі-Бі-Сі. Агентство Ассошієйтед Пресс вирішило прослідити до кінця цю справу і нав'язало зв'язок з дирекцією Сі-Бі-Сі в Лондоні. Очевидно, дирекція згаданої радіо і телестанції категорично заперечила обвинувачення філіппінського генерала. У Манілі пресовий секретар президента Коразон Акіно заявив, що президент покищо здержується від всяких коментарів поки державна служба безпеки і головний прокуратор не перевірять закидів.

ЗАПОСЕРЕДНИЦТВОМ СИРІЇ й Ірану вдалося припинити внутрішні міжфракційні бої між групами „Амаль" і „Гейсбулла" у південній частині Бейруту і на передмістях. З поведінки сирійських вояків виглядає, що Сирія не бажає встрявати у безпосередню боротьбу з ливанськими мусулманами і до певної міри з Іраном, який вливає на багатьох керівників шиїтів і постачає їм зброю та інші матеріяли. Командувач сирійської армії ген. Газі Канаан заявив, що після полагодження конфлікту сирійські вояки відійдуть на свої бази.

ГАЗЕТА „ВАШІНГТОН ПОСТ" інформує, що державний секретар ЗСА Джорж Шулц, розмовляючи минулого тижня про так звані регіональні справи з міністром закордонних справ СССР Едуардом А. Шеварднадзе, вимагав, щоб Совєтський Союз під час виведення військових частин з Афганістану наказав своїм саперам відмінувати численні дороги і дойзди од сіл та містечок, щоб таким чином обминути додаткових жертв в людях, зокрема з-посеред цивільного населення, яке буде повертатися на батьківщину з Пакістану. Досі виглядає так, що совєтські вояки, наприклад, покинули східню частину Афганістану, але заміновані поля і дороги залишили нерозмінованими. Шеварднадзе мав нібито відповісти, що совєтські війська не заміновували головних доріг, але Шулц не був задоволений його відповіддю і просив передати його прохання в міністерстві оборони СССР.

У ПОНЕДІЛОК, 16-ГО травня ц.р., в столиці Азербайджану, совєтський суд, предсідником якого був один член Верховного суду республіки, засудив одного робітника азербайджанця Талега Салега оглі Ізмайлова на 15 років тюрми за вбивство із „хуліганських спонук". Згідно з повідомленням ТАСС, суд розглядає тепер ще декілька випадків вбивства, поранення, хуліганських виступів тощо проти вірменів в місті Сумгаїті 28-го лютого цього року. У зв'язку з подіями в Сумгаїті були заарештовані 80 осіб.

Вашінгтонці проголошують пляни на 1989 рік

Вашінгтон. — Тиждень Соборности і Шевченківські Дні увійдуть у програму праці нової Управи Об'єднання Українців Вашінгтону, заявив Володимир Демчук після того, як він був вибраний головою цієї найстаршої української громадської організації у столиці.

В. Демчук, який був головою ОУВ чотири роки тому, сказав, що Тиждень Соборности триватиме від 22-го до 29-го січня 1989 року, а Шевченківські Дні — від 9-го до 18-го березня 1989 року.

„Зокрема ми передбачуємо, що на Шевченківські Дні до Вашінгтону прибудуть українці з інших осередків та що кожного дня під пам'ятником Пророка будуть відбуватись і буде щось діятись в додатку до

(Закінчення на ст. 6-ій)

Т. Мороз перебрана на голову Округи Монтреаль

Монтреаль, Кве. (А. Гладилович). — У середу, 20-го квітня ц.р., тут відбулися в залі Пластового Дому Річні загальні збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, Головний Уряд УНС на цих зборах репрезентував його головний предсідник д-р Іван О. Флис.

Збори відкрила голова монтреальського Окружного Комітету, головна радна Текля Мороз. Вона привітала головного предсідника та всіх учасників зборів, зокрема їх наймолодшого учасника, нового секретаря відділу Романа Винницького. На її пропозицію присутні вшанували однохвилинною мовчанкою пам'ять членів Округи, які в останньому році відійшли у вічність.

Головою Президії зборів вибрано Т. Мороз, а секретарем — Олександру Дольницьку. Протокол з останніх Загальних зборів прочитав за неприсутнього секретаря тих зборів Миколу Перейму Р. Винницький.

Про працю своїх відділів звітували їх секретарі О. Дольницька, Р. Винницький, Богдана Дубас, Віра Баніт і Т. Мороз, а про працю Округи — її голова Т. Мороз та інші члени Управи. Найбільшим успіхом Округи, сказала Т. Мороз, був її семінар, що відбувся в Ляшін коло Монтреалю, і мав 11 учасників, а зате слабшою в порівнянні з попереднім роком була її організаційна праця, бо при значену їй квоту вона виконала тільки на 72 відсотки. Найбільше членів прибдала О. Дольницька, Т. Мороз і В. Баніт.

Ухваливши абсолюторію управі, збори вибрали новий провід Округи в такому складі: Т. Мороз — голова, Михайло Дідух — заступник голови, В. Банір — секретар, Богдана Дубас — касир, О. Дольницька — організаційний референт і представник до місцевого Відділу КУК, Адольф Гладилович — референт преси та Остап Винницький, М. Перейма й Іван Хохлач — члени; Контрольна Комісія: Микола Андрухів, А. Гладилович і Р. Винницький.

Після вибору нового проводу Округи головний предсідник мав доповідь про

(Закінчення на ст. 6-ій)

В АМЕРИЦІ

НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ у Білому Домі президент Роналд Реген ще раз потвердив своє цілковите довір'я до головного прокуратора ЗСА Едвина Міза. Він заявив, що не має жадних доказів на те, що Е. Міз переступив закон чи зловживав своїм становищем для особистих користей. Всі закиди в сторону головного прокуратора це натяки, закиди і припущення повно без конкретних доказів.

ЗВІТ ДЕПАРТАМЕНТУ ТОРГІВЛІ виказав, що в березні експорт ЗСА значно зріс і це зменшило торговельний дефіцит до 9.7 біл. дол., що є найнижчою сумою за останні три роки. Цю вістку з радістю прийняла Адміністрація, вбачаючи в тому здорову економіку. Приватні аналітики натомість є більше обережні, хоча в більшості задоволені з такого обороту справи.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ПРОВІДНИК в Сенаті Баб Дол подав до відома Адміністрації президента Роналда Регена, що Сенат буде протестувати, якщо Уряд ЗСА відкине обвинувачення в потуранні торгівлі наркотиками супроти панамського генерала Мануеля Норіґи, як частину домовлення щодо його відходу з посту військового провідника Панами. Сен. Дол тільки підтвердив вислови багатьох чи раді поінформував про настанову Конгресу в цій справі, навіть серед прихильників Адміністрації.

СЕН. РОБЕРТ БИРД, провідник більшости в Сенаті заявив, що дебати над новим договором з СССР в справі редукції ракет розпочалися вже, бо виясненo вже всі подробиці щодо перевірок. Йдуть намагання щоб закінчити ці дебати ще перед відїздом президента Роналда Регена до Москви на вершинні наради 29-го травня ц.р.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ почав підготову до поширення своєї ролі у боротьбі з наркотиками. Рівночасно урядник, який займає високий пост в Пентагоні перестеріг Конгрес, що це коштуватиме біля двох більйонів дол. в додаткових фондах.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА РІШЕННЯ Сенату більшістю голосів 86 до 10 в справі переговорів з панамським генералом Мануелем Норіґою та відкинення оскаржень в торгівлі наркотиками, президент Роналд Реген заявив на пресовій конференції в Білому Домі, що він від переговорів про можливе усунення від влади ген. Норіґи не уступить. На запит кореспондентів, чи ЗСА поголиться відкинути оскарження проти ген. Норіґи, президент Реген не дав відповіді.

ПРЕЗИДЕНТ ГАРВАРДСЬКОГО університету Дерек Бок ставить опір профспілці та її намаганням зорганізувати працівників університетських бюр, які мали б на днях проголосувати чи годяться на те, щоби профспілка заступала їхні інтереси перед правлінням університету. Д. Бок у своєму зверненні до університетського персоналу пише, що він „не є переконаний" в тому, що профспілка бюрових працівників Гарвардського університету поліпшить умовини праці, чи „допоможе нам втримати найвищий рівень навчання і дослідів".

„Міс Америка" радо зустрічається з українцями

„Міс Америка" із Н. Гевко (зліва) і М. Василькевич.

Дітройт (Н.Н.). — Вперше „Міс Америка" Кей Лейні Рафко, яка є українського роду була гостем на харчовій індустріяльній виставці в Дітройті.

Користаючи з цієї нагоди дві представниці СУА, Наталка Гевко і Марта Васильксвич, вітали її від українського жіноцтва в Дітройті та вручили їй на спомини українську писанку. „Міс Америка", хоч мала дуже повну програму дня, щиро втішилася зустріччю з представницями української громади та дарунком і радо дала обом жінкам доволі довге інтерв'ю.

Дві прикмети характеризують особу Кей Лейні: її надзвичайна фізична краса та її дуже приємне, лагідне та зрівноважене відношення до присутніх. З Кей Лейні є дуже легко говорити і по кількох словах співбесідник мають враження, що вона їхня довголітня знайома. Зі захопленням оглядала вона писанку, запитуючи про значення взорів.

Вона українка третього покоління. Її дідо, Юрій Рафко, говорив добре по-українськи, а приїхав до Америки маючи 20 років. Мама Кей Лейні є ірляндського походження. Її ім'я Кей Лейні є гавайського походження і означає „мала квітка". Вона дуже тепло згадувала українській громади в різних містах Америки. Всюди, де вона виступала, приймали її українці з великою гостинністю і вона це щиро оцінює. Як її програма зайнятя, вона радо б хотіла зустрітися з українською громадою. Вона хотіла ще багато говорити про українські справи, але режисери викликали її на сцену, де вона виголосила коротку доповідь до присутніх, а потім відповідала на їхні питання.

На сцені Кей Лейні розповідала про своє минуле та про конкурс королеви краси „Міс Америка". До того часу вона працювала як медсестра в шпиталі в Огайо. Свої студії медсестри закінчила вона у відділі онкології і гематології. Вона рішилася взяти участь у конкурсі „Міс Америка" і зробила це з думкою, що перемога в контесті принесе їй також стипендію в сумі 10,000 дол., а це уможливить їй дальші студії до диплому магістра. Після студій хотіла б відкрити клініку для смертельно хворих пацієнтів. В своєму публічному виступі згадала вона також про те, що вкраз отримала писанку від української жіночої організації в Дітройті.

Запити глядачів відносилися в більшості до самого контесту і вона давала поради молодим дівчатам як приготовлятися до контесту. Одним з питань було, чи вона вміє танцювати українські народні танки. На це вона відповідала, що вона хотіла їх навчитися, але в її місті не було української школи танків, натомість вона вивчала балет, „тепденс" і гавайські танці. Навіть на просьбу публіки коротко ці танки задемонструвала. Публіка рясно оплескувала її виступ, після чого Кей Лейні підписувала автографи.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Гласність — „так" — дві партії — „ні"

Недавно повідомляли ми про заснування опозиціонерами в СССР нової партії п. н. Демократичний Союз, при чому представники цієї „партії" в інтерв'ю із західною пресою висловила „надію", що Політбюро цю „партію" залегалізує. Був на цьому місці коментар, у якому було сказано, що така надія дуже наївна, бо залегалізування другої, поруч із Комуністичною, партії було б порушенням основного принципу совєтської системи, опертої на монопольній диктатурі Комуністичної партії. Міхаїл Ґорбачов дозволив чи навіть сам заініціював критику комуністичного бюрократичного апарату, допустив навіть „Лист до редакції", щоб на директорів різних удержавлених фабрик і підприємств поклику вати безпартійних фахівців. Допустив видрукування одного „Листа до редакції", щоб значно зредукувати число компартійних членів пересіяти їх і викинути „шкідливий елемент". Але ніколи не натякнув на можливість заведення комунізму, іншими словами — політичне самогубство.

Членів зібрань у приватних помешканнях у Москві, які хотіли сконсолідувати різні дисидентські гурти в одній „Демократичній партії" — КҐБ виарештував, а тих, що приїхали з-поза Москви — відправлено силою в свояси. Проте опозиційний рух не припинився. У Ленінграді заснували вже не „партію", але „Спілку демократичних сил". Наївні сподіваються, що режим дозволить на її існування. Насправді, КҐБ зареєструє всіх її членів і при найближчій нагоді — як ось після упадку Ґорбачова — виарештує їх. 70-літню большевицьку систему, оперту на доношицтві, терорі і хабарництві — не так легко змінити і тому й реформи „перебудови" поступають вперед гірше, як немазаний віз, що ним їздили по сіль.

Минулонедільний „Ню Йорк Таймс" повідомив, м. і., про арештування Сергея Ґріґоріяніца, — як вказує прізвище, — вірменина, якого в минулому році звільнено з ҐУаґу. Це він був головним ініціятором заснування без відома влади нової політичної партії. Ясно, що промовчано, яку кару дав йому новий каптуровий суд. Проте Ґорбачов, дозволивши на злагіднення цензури і висловлювання своєї думки без страху перед репресіями — на цьому й полягає „гласність" — осмілив людей і вони говорять тепер та проголошують єресі. Ось так речник згаданої „Спілки демократичних сил" проголосив, що ота „Спілка" має між своїми членами людей прерізних поглядів — комуністів, еврокомуністів, демократів і монархістів" — це дуже добра вістка для КҐБ. Якийсь совєтський громадянин Скубко, як інформує московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", признав, що демократія в СССР знаходиться ще в „дитячому садку", але „обмін ідеями нікому не шкодить". Він помиляється: Гельсінкський договір з 1975 року саме й вимагав свобідного обміну ідеями, вимагав суперництва політичних ідей, вимагав суперництва політичних ідеологій, знаючи, що сама природа людини диктує їй тяготіти до волі і що тому у суперництві марксо-ленінської ідеології з демократією, що її символізує „праведний закон Вашинґтона" — переможе демократія. І тому Москва негайно цю клявзулю Гельсінкського договору зламала, а на всі протести і скарги сиґнаторів договору мала одну відповідь: „Це наша внутрішня справа, до якої нікому не вільно втручатися".

І тому можна сумніватися, чи „гласність" піде так далеко, що дозволить на дійсне суперництво марксизму-ленінізму зі західною демократією, засновником якої був старогрецький філософ Солон та яка знайшла свій кодифікований вислів у Великій хартії свобід" в Англії 1215 року та „Декларації прав людини і громадянина" Великої французької революції з 1789 року. Якщо так сталось би, то було б добре, бо це був би початок кінця однопартійної комуністичної диктатури в СССР і був би початок визнання принципу плюралітету кожної культурної нації „Поживемо — побачимо" кажуть москалі.

ПОЇЗДКА ДО „ІМПЕРІЇ ЗЛА"

М. Плятковський

Якби президента Реґена запитатися сьогодні, чи він і досі є цієї думки, що Совєтський Союз — це „імперія зла", то Президент знайшов би можливість не відповісти на даний запит. Бо сказати, що після трьох побачень з Ґорбачовим він змінив свою думку, було б неправдоподібним і неймовірним, хоч би як Ґорбачов і не був чемний, усміхнений і не виявляв себе як людину, очевидно, великого розуму. Та все ж продовжувати називати „імперію зла" властивим її найменням — це ніяк не випадає під час переговорів і бажання дійти до порозуміння з Москвою.

Реґен іде до Москви, а раніше зустрічався з Ґорбачовим, з цієї простої причини, що цілий Захід, а не тільки американські політичні кола, бажають дійти до якогось домовлення з Москвою, щоб зменшити небезпеку вибуху третьої світової війни та ще й з ужиттям нуклеарної зброї. Чи сам Реґен, а з ним і більшість европейських політиків вірять у щирість Москви й у можливість встановлення тривалого миру поміж Заходом і Сходом — це інша річ. Але кожне хоч послаблення напруження відносин Захід-Схід-Схід — це вже щось, до чого варто стреміти і варто до цього прикладати зусилля.

Питання тільки полягає у тому, хто скористається з такого відпруження відносин Захід-Схід і хто такого відпруження більше потребує — Москва чи західній світ. До цього часу користав з таких хвилевих відпружень Схід, який нишком, не дотримуючись зобов'язань, продовжував розбудовувати свою мілітарну силу.

Як виглядають справи сьогодні? Совєтський Союз знайшовся у тяжкому становищі — насамперед в економічному і також у соціяльному і політичному відношеннях. Ґорбачов потребує показового „наближення" із Заходом не тільки тому, щоб показати громадянам Совєтського Союзу, що він потрапить таке наближення здійснити, але також для того, щоб Захід допоміг совєтсько-російській імперії перебороти нинішню тяжку ситуацію. Якщо глянути на історію, то Захід не раз допомагав Совєтському Союзові вийти із трудних ситуацій, у яких він знаходився.

Під час Другої світової війни Захід і насамперед Америка допомагали зброєю і всякою технікою Москві у власних інтересах, бож Совєтський Союз відіграв чи не найбільшу ролю у розгромленні гітлерівської Німеччини. Але західні політики пішли тоді задалеко, коли наприклад, у Ялті дозволили Совєтському Союзові здобути вплив, а згодом і панування над Середньою і Східньою Европою. Насамперед Рузвелт заколисував себе надіями, що комунізм і сам Сталін вже не такі, як були попередньо.

У минулому Захід не раз допомагав Москві перебороти внутрішні труднощі. Починаючи з того, як німецькі генерали розбудували совєтську армію в 20-их роках, таких моментів, де Захід часом просто рятував гнилу комуністично-совєтську систему, було дуже багато. А тепер?

На відпруження поміж Заходом і Сходом чекають цілі армії не тільки американських, але й західньоевропейських підприємців, щоб розпочати торгівлю з совєтами і мати від цього зиски, себто матеріяльну користь. Чи ця торгівля не спричиниться до переборення внутрішніх, головно економічних труднощів в Совєтському Союзі, а тоді Москва, яка не відмовилася від опанування комунізмом всього світу, зможе показати Заходові своє справжнє обличчя. Тоді всякі штрайки і вияви незадоволень в Мадярщині чи на Чехо-Словаччині Москва легко здушить, а тим більше будуть здушені ті ще не зовсім сміливі домагання дисидентів в неросійських республіках Совєтського Союзу, а навіть серед самих росіян. І тоді, Москва знову матиме силу, щоб накидати панування комунізму, як вияв совєтсько-російського імперіялізму, в країнах західнього світу.

Пишучи ці рядки, автор свідомий того, що може Захід не має іншого виходу, як провадити свою політику наближення з Совєтським Союзом. А президент Реґен не має іншого вибору, як таки їхати до Москви і постаратися здобути там якнайбільше позірних концесій від Кремля. Але до чого це все приведе в майбутньому — це інша справа. Хоч далекозорі політики повинні б уже тепер думати і про майбутні наслідки їхньої нинішньої політики.

Не принижуймо вікопомної події — Хрищення Руси-України

Володимир Барагура

Хоч в Америці є багато людей високих моральних та інтелектуальних вартостей, багато ідеалістів, філантропів, альтруїстів, людей чутливих на людське горе й сповнених готовости допомогти ближньому в потребі, то в основному стилеві американського життя притаманний прагматизм, тобто філософська концепція, яка випробовує й оцінює різні задуми й починання з точки зору їх практичної вартости в житті. Цей прагматизм поєднаний із іншим філософським підходом до життя — емпіризмом, притаманністю якого є погляд, що наочний досвід — це єдине джерело пізнання й знання.

Цей спосіб думання й розуміння доцільности в повсякденному практичному житті признають, зокрема ділові люди, які працюють у прибуткових ділянках життя — економічно-фінансовій: виробництва, фабрики, купно-продаж. Вони вживають різних засобів і способів, щоб добитися якнайбільшого збуту своїх продуктів та, щоб мати якнайкращі зиски. Вартість людини вони оцінюють кількістю долярів у її посіданні.

Цими засобами здобуття споживача є реклама — преса, радіо, телевізія, фільм летючки, афіші, гучномовці, світляні ефекти, які настирливо вмовляють і переконують консументів про необхідність придбати предмети їхнього виробництва. Для цих цілей діють спеціяльні реклямові агенства, які послуговуються здебільша дешевими й примітивними комерційними трюками, які одначе, мають гіпнотичний вплив на маси.

Наглядним прикладом того є передсвятковий різдвяний час. Суґестивне й податливе на настирливу голосну рекляму американське громадянство дає себе легко переконати, що „зимовий святковий сезон", окреслення, яке нехристиянські елементи вживають евфемічно замість „Різдво Христове", полягає на тому, щоб мати розвагу та накупити за високу ціну інколи зайвий крам та витратити дорогий час на його придбання, щоб після свят виміняти його на інший, або повернути крамниці.

Успіх „зимового святкового сезону", тобто Різдва, міряється не критеріями вищого духовного порядку, релігійно-морального підйому та внутрішнього оновлення, але кількістю проданого краму за найвищу ціну, бо після „сезону" цей самий товар можна купити за половину ціни.

На жаль, можна спостерігати, що й у нас є нахил комерціялізувати вікопомну подію Тисячоліття Ювілею Хрищення Руси-України. Роблять це не тільки випадкові людці-дурисвіти й дерилюди, які заради виманчення гроша з кишені деяких наївних співгромадян принижують і спростачують цю вагому релігійно-церковну, історичну, політично-державницьку й культурну подію, реклямуючи свій маловартний крам — предмети щоденного вжитку, блискітки тощо, але допускаються, може й необачно, такого приниження й деякі наші світські, а то й несвітські установи, товариства, організації, згромадження.

Недостойним є влаштовувати щорічні, вже традиційні забави, пікніки, фестивалі, льосування-виграші й інші імпрези прибуткового характеру під гаслом Тисячоліття Хрищення, бо вони не мають із цією подією нічого спільного і не підносять її, а навпаки, принижують. Це не значить, щоб таких імпрез не влаштувати. Хай вони традиційно відбуваються, але не під знаком Ювілею, бо це занадто вагома подія, щоб її використовувати для власних прибуткових цілей.

Під гаслом Хрищення можна й треба влаштовувати такі імпрези, які мають пов'язаність із прийняттям християнства нашим народом, які підносять та звеличують його, а не навпаки.

У Ювілейний рік жертвенність громадянства повинна збільшитися на шляхетні всенародні цілі, але хай ця жертвенність випливає з почуття пошани до цієї події, зі зрозуміння її значення в історії й житті нашого народу.

Не наслідуймо безкритично нашого оточення. Берім від нього те, що вартісне, відкидаймо те, що безвартне. Бо не є доказом патріотизму й пошани до свого носити в невідповідному місці одягу латку з подобою національно-державного прапора...

ПРАВОСУДДЯ ЧИ ПОМСТА?

Святослав Караванський

Ухвалення смертного вироку Іванові Дем'янюкові не може не викликати негативної реакції у кожного, хто слідкував за ходом цього процесу та зі історією його здійснення під маркою правосуддя.

Юридичну вартість суду в Єрусалимі найкраще визначає заява ізраїльського прокурора на процесі І. Дем'янюка, що совєтська версія про розстріл польських офіцерів у Катині правдива і не підлягає сумніву. Якщо офіційні представники ізраїльської юстиції визнають юридичним документом фальшивку Сталіна Берії, то якої справедливости можна чекати від такої юстиції?

Участь у цьому суді СССР, як доставця свідчень також дуже промовисто говорить про юридичну вартість самого процесу. Ізраїльська юстиція не погребувала співпрацею з відомим своєю наклепницькою й фальшувальною практикою партнером. Навряд чи можна назвати демократичним правосуддя, яке співпрацює з СССР.

Смертний вирок, згідно з канонами демократичного судівництва; можна ухвалювати лише за стовідсоткової впевнености у винності підсудного. Такої впевности не мала переважна більшість безсторонніх спостерігачів на процесі. Ухвалення смертного вироку за цих обставин — це ще один доказ відходу від засад демократичного судівництва.

Про те, що суд в Ізраїлі не може бути справедливим заявляли й заявляють самі ізраїльтяни. Ще до суду про це говорив Яків Сусленський, вказуючи, що безсторонність суддів щодо Дем'янюка не може мати місця через українофобські настрої певної частини ізраїльтян.

Дуже неґативно поставилась до процесу й доктор історії ізраїльтянка Рут Окунєва, яка відразу після присуду звернулась з листом до уряду на захист І. Дем'янюка. Цей лист і буде відповіддю на питання, поставлене в заголовку статті.

Шановний пане Президенте держави Ізраїль Х. Герцоґ!

Шановний голово Верховного суду держави Ізраїль!

Я звертаюсь до вас з проханням помилувати І. Дем'янюка. 26-го квітня 1988 року Єрусалимський окружний суд ухвалив смертний вирок І. Дем'янюкові, не маючи досить, а радше не маючи зовсім, доказів, без документального обґрунтування, на підставі лише:

—суперечливих свідчень сумнівних свідків, оскільки звинувачення не подало жадного документу, що стверджує судоправність кожного з них, як свідка:

а) звинувачення покликало за свідків людей із зміненими прізвищами, з виправленими датами й місцем народження, із сумнівними біографіями;

б) суд не дістав документів, які б свідчили, де були ці люди 1942-1943 рр., і як вони заробляли на хліб;

в) суд не дістав документів, які б стверджували час перебувань свідків у „Треблінці-2" та які були їхні обов'язки у цьому таборі;

— фальшивки, яка по суті є алібі звинуваченого, бо в ній нема навіть згадки про Треблінку

— без упізнання й ідентифікації особи оскарженого, бо

а) упізнання І. Дем'янюка свідками шляхом тикання пальцем на нього одниможного на лаві підсудних, — не є упізнання;

б) упізнання людини свідками без попереднього упізнання і без документального потвердження, а тим паче через 45 (сорок п'ять) років — взагалі не може бути „упізнанням"

— без встановлення складу злочину Дем'янюка:

а) без ідентифікації особи оскарженого йому не можна приписувати злочинів;

б) суд не мав жадного документу про перебування Дем'янюка у Треблінці в 1942-43 роках на посаді ката; жадного списка обслуги, наказів по табору, або інших документів, де б фігурувало прізвище Дем'янюка;

в) суд не дістав документального потвердженого списку осіб, убитих у таборі смерти „Треблінка-2", й убитих самим Дем'янюком — зокрема;

г) суд конкретно не встановив злочинів злочинця, бо твердження, що Дем'янюк убив 850,000 жидів — безглуздя.

Суд, який ухвалює смертний вирок людині на підставі таких „доказів" є суд несправедливий та незаконний.

Світ обурений способом ведення процесу й жорстокістю вироку. Якщо цей присуд буде затверджено, це — дискредитує Ізраїль, як правову державу, спровокує світову громадськість, і передусім в Україні, на неґативну й виправдану реакцію та викличе можливі погроми.

Світ шоковано кровожерною реакцією публіки у залі суду під час оголошення смертного вироку: оплесками, захопленими вигуками, піснями й танцями „уцілілих у голокості", гістеричною радістю ізраїльської преси, безвідповідальними заявами „представників народу".

Сором і ганьба!

Помста і справедливість не ходять разом. Цивілізований світ не звик міряти високі почування людожерськими критеріями.

Нарід, який страждав — великодушний нарід. Він не стане мститися на іншому народові в особі його невинного представника.

Той, хто страждав, не стане радіти із страждань іншого, навіть коли той інший — ворог.

Люди, що стоять біля керма справедливости не повинні потурати нутряним інстинктам юрби.

Нехай останнє рішення ваше буде не помста, а справедливість. Ви маєте на це усі права і владу. Врятуйте Дем'янюка!

30-го квітня 1988 р.

Доктор історії Рут Окунєва, дослідник проблем гербрейської історії, сіонізму й голокосту. Автор відкритого листа до Л. Брежнєва „дивні аналогії" та низки інших праць.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІЗРАЇЛЯ Їцак Шамір заявив групі кореспондентів, що його країна не може іґнорувати небезпеки, яку представляє собою закуп модерної зброї, включно до ракет середнього засягу, його арабськими сусідами, які ще досі не визнали права Ізраїля на самостійне існування і матеріяльно допомагають Палестинській Визвольній Організації. Він думає, що реальні політики Ізраїля не можуть замикати очей на існуючу дійсність. „Ми мусимо знищувати все те, що становить пряму загрозу для нашого існування", - заявив Шамір. Деякі політичні аналітики у зв'язку з цим виступом заявили, що теорія Шаміра є дуже небезпечною для ізраїльської держави, бо цю теорію можуть теж прийняти противники Ізраїля і тоді дійсно створиться хаос на Близькому Сході.

ПІД СЯЙВОМ ОЛІМПІЙСЬКИХ КІЛЕЦЬ

Омелян Твардовський

II.

У 1972 році на XX Олімпіяді в Мюнхені, де збірна СССР здобула знову першість, з України виступало аж 71 спортовців, які здобули — 20 золотих, 7 срібних і 9 бронзових медалів. І на цій Олімпіяді так члени Українського Олімпійського Комітету, як і Спілки Української Молоді, провели протестні акції на терені змагань і в вищих колах Міжнародного Олімпійського Комітету, які так дошкулили спортовим політрукам, що вони врешті були змушені в спортовій пресі і журналах СССР, помістити очевидно, наклепницькі статті на згадані організації і взагалі на українську патріотичну еміґрацію.

У 1976 році відбулася XXI Олімпіяда в Монтреалі, в якій виступало 95 спортовців з України. Разом вони здобули 27 золотих, 21 срібних і 21 бронзових медалів. І тут збірна СССР з великим числом спортовців поневолених народів вийшли першою із здобутком, відповідно: 47-43-35 медалів.

Саме на цій Олімпіяді вільні українські спортові і громадські діячі під проводом Українського Олімпійського Комітету, при співпраці Українського Народного Союзу та Світового Конґресу Вільних Українців і Спілки Української Молоді, провели найбільші досі акції проти російського імперіялізму в спорті. Про ці акції обширно писала світова преса, звітували в радіових і телевізійних передачах. З нагоди цієї Олімпіяди організації молоді влаштували велику дефіляду на арені площі Сейнт Леонард, у якій взяли участь теж представники УСВТ „Чорноморська Січ".

У 1980 році вперше в історії відбулася Олімпіяда в столиці червоної імперії Москві. Під тиском спортовців кількох окремих поневолених народів, деякі початкові ігри пройшли в балтійських країнах і Білорусії. В столиці України, Києві на центральному стадіоні, відбулися початкові ігри футбольного турніру. Внаслідок інвазії військами СССР сусідньої країни Афганістану, ряд країн вільного світу на чолі з ЗСА бойкотували цю Олімпіяду і таким чином збірна СССР без більших труднощів здобула перше місце. І знову десятки спортовців з України вийшли першунами в різних ділянках спорту. Остання світова Олімпіяда відбулася в 1984 році в Лос Анджелес, ЗСА. Реванжуючись за бойкот ЗСА, московської Олімпіяди, спортові політруки СССР в свою чергу зарядили бойкот Олімпіяди в Лос Анджелесі. Для замилення очей своїх спортовців вожаки червоної імперії організували в Москві міжнародні змагання — „Дружба-84". Мовляв, причиною совєтського бойкоту в основному була загроза безпеці членам збірної СССР в зв'язку з розгортанням шантажу реакційними колами ЗСА та еміґраціями поневолених народів і особливо „українськими буржуазними націоналістами". Вправді Спілка Української Молоді ЗСА запланувала і провела з нагоди Олімпіяди, спеціяльний злет, але нікому і в голові не майнуло, щоб у випадку участи совєтських спортовців, створити їм будь-які небезпеки. Заплановані акції проти російського імперіялізму в спорті були спрямовані проти режиму СССР, а не проти невинних спортовців.

Треба відмітити, що боротьбу за самостійну участь спортовців України в світовій Олімпіяді постійно проводили й організовані у вільному світі українські спортові осередки. Вже в 1945 році в Мюнхені — Карльфельді була створена Рада Фізичної Культури, до першої Управи якої були вибрані: А. Лукіяненко — голова, М. Дужий, Я. Рак заступники, Дора Рак, С. Романець, М. Цюрак, М. Тріль, В. Гнатюк, В. Нагайський, о. В. Івашко, С. Кравчишин, М. Гошовський, О. Лисенецький, О. Москалевич і Р. Якимчук — члени. В рамках РФК активно діяло 11 ланок спорту: легкоатлетика, важка атлетика, футбол, відбиванка, кошиківка, настільний теніс, плавання, теніс, бокс, шахи, лещатарство, мандрівництво. Завдяки ініціятиві РФК в 1948 році був створений Міжнародний Олімпійський Комітет, який в свою чергу організував „Олімпіяду Ді-Пі", тобто спортовців — переселених з країн з-поза Залізної завіси. Ряд українських спортовців здобув золоті, срібні й бронзові медалі. Цією успішною Олімпіядою українські, як і спортовці інших поневолених народів заманіфестували перед вільним світом проти російського імперіялізму теж в спорті.

У 1949 році почався переїзд української еміґрації із Західньої Европи до ЗСА, Канади й інших країн світу. Разом з цією еміґрацією, головно до ЗСА і Канади, та Австралії прибуло значне число спортових діячів і спортовців. Швидко після приїзду в різних містах цих країн новоприбулі заснували нові українські спортові осередки в Монтреалі і Торонто СТ „Україна", Клівленді УАСТ „Львів", Чикаго УАСТ „Січ", яке пізніше змінило назву на „Леви", СК СУМ „Крила", УСК Ню Йорк, УСТ „Січ" Елизабет, УСТ „Тризуб" Філядельфія, поновило свою діяльність УСВТ „Чорноморська Січ" Нюарк, УАСТ Рочестер, КЛК і ряд інших. Пожвавлена спортова активність українських спортових осередків вимагала певного надрядного чинника, щоб влив цю активність в одне русло. Врешті в 1953 році в Ню Йорку заснувався Союз Українсько-Американських Товариств Схід, після того спортові осередки на заході ЗСА створили СУАСТ-Захід.

Два роки пізніше в 1955 році в Торонто відбулися основуючі Загальні збори українських спортових осередків ЗСА і Канади, на яких засновано Українську Спортову Централю Америки і Канади і вибрано першу Управу в такому складі: мґр І. Красник — голова, Я. Хоростіль — заступник і пресовий референт, інж. В. Левицький — секретар і скарбник, Р. Припхан — референт судівництва й спортової активности, Р. Савчак — референт дисципліни. Згідно із статутом, УСЦАК започаткував й досі продовжує намагання, щоб спорт зайняв належне йому місце в наших культурних імпрезах, головно коли йдеться про зовнішню репрезентацію української спільноти, щоб ми не різнилися від інших народів браком рівноваги в культурі духа і тіла.

На протязі свого, майже 33-річного, існування УСЦАК займалася і продовжує в сучасності в олімпійському дусі влаштування великих спортових імпрез, річних чемпіонатів з різних ділянок спорту, Українських Спортових Ігрищ Молоді.

Завдяки чоловим діячам УСЦАК в 1980 році відбулася в Етобікок-Торонто, І Вільна Олімпіяда, в якій крім української репрезентації взяли участь — литовська, лотиська і естонська. В Міжнаціональному Олімпійському Комітеті від УСЦАК віддано працювали: св. п. О.

(Закінчення на стор. 4)

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 27. ТРАВЕНЬ 1988 РІК

РІЧНІ ЗВІТИ — ЛІТОПИС МУЗЕЮ

Від 1979 року Музей систематично публікує двомовні (українською і англійською мовами) річні звіти з детальними даними про працю Музею, його фінансовий стан і людей, що його підтримують (членів Музею, жертводавців і добровольців).

З інформацій працівників Музею постає яскрава картина його діяльности протягом звітного року: виставки, освітні програми, збагачення новими експонатами, різні імпрези, співпраця з українською громадою та американськими музеями й установами, збирання фондів.

Початки були скромні: у 1979 і 1980 роках звіти були машинописні, розмножені на ксеро-копіювальній машині. Від 1980 року звіти ілюстровані, від 1981 року — видані друкарським способом.

Нині друкується звіт Музею про діяльність у 1987 році. Незабаром звіт буде розісланий всім членам Музею, українським і американським установам та музеям. Подаємо уривки зі звіту:

Д-р Богдан Цимбалістий, голова управи Українського Музею:

„Звичайно заснування і утримування музеїв є справою урядів держав, також допомагають окремі заможні люди, які розуміють вартості культури й мистецтва. Подивугідним є те, що в українській громаді в Америці є так багато людей, які із своїх скромних достатків щедро жертвують на утримання й розбудову Українського Музею. Протягом року пожертви надходили від українців з різних стейтів Америки і з-закордону".

Марія Шуст, директор Музею:

„1987 рік позначився особливо продуктивною роботою Музею. В цьому році було завершено кілька раніше початих справ: було відкрито дві визначні виставки, до яких видано докладні каталоги: „Світ Василя Курилика" у березні і „Дерев'яні храми України — шедеври архітектури" у грудні; розроблено плян праці Музею на далеку мету; архітектурна фірма, що її очолює Цезар Пеллі, подала докладний проєкт нового будинку Музею; значно зросли колекції Музею, це показує довір'я до Музею власників цінних експонатів, які розуміють, що він виконує одне з своїх основних завдань — належне зберігання і консервація експонатів; українські громади та ширша публіка в багатьох містах Канади й ЗСА мали нагоду бачити наші пересувні виставки".

Дарія Байко, адміністративний директор Музею:

„Найбільшу фінансову допомогу Український Музей дістає від української спільноти в Америці, також від українців у Канаді та Европі. Завдяки цій підтримці Музей може виконувати своє завдання — зберігати нашу спадщину і розвиватися так, щоб стати першорядною українською культурною інституцією.

За минулий рік значно зросли тривалі фонди, з яких лише відсотки можна витрачати на цілі, визначені жертводавцями, що створили певні фонди. На 31 грудня 1987 р. у Музеї було 14 тривалих фондів і чотири пропам'ятні фонди, разом на суму 194.178,90 дол.

Збільшення членів Музею є дуже важливим для його дальшого зростання. На 31 грудня Музей мав 1900 членів".

Любов Волинець, завідувач кураторського відділу:

„В 1987 році етнографічну збірку збагатили 167 експонатів, що їх подарували члени та приятелі Музею. Крім того, було куплено два повні народні одяги з Буковини й Гуцульщини. До мистецького відділу надійшло 222 об'єкти. Найцінніші з них: 49 картин Василя Васильовича Кричевського — подарунок Катерини Кричевської-Росандіч, 20 деревориітів Якова Гніздовського — подарунок Стефанії Гніздовської, дві літографії Олександра Архипенка, які купила для Музею Фундація ім. Я. Гніздовського, що її заснував пластовий курінь „Перші стежі". Музей купив три скульптури „Григорія Крука".

Христина Певна, завідувач архіву:

„До архіву належать: фотоколекція, нумізматична колекція, збірка екслібрісів (книжкових знаків), колекція рідкісних книжок. У 1987 році до архіву надійшло 1870 одиниць; всього архів має 8160 одиниць, які зберігаються за методами сучасного музейництва".

Ліда Гайдучок, відповідальна за придбання фондів і зовнішні зв'язки: „У листопаді відбувся фестиваль фільмів Славка Новицького, на якому було показано шість його фільмів. У травні відбулася третя „Товариська зустріч над морем". В концерті взяли участь співачка Катря Оранська-Петик і тріо Олеся Кузишина. Була виставка скульптури Ані Фаріон і картин Ільони Сочинської-Шиприкевич.

ВІДВІДУВАЧІ ПРО МУЗЕЙ

Часом мале приміщення Музею буває переповнене відвідувачами: приходять організовані групи й окремі люди з різних стейтів Америки і з-за кордону. Дехто з них розписується в книзі відвідувачів, при тому часом нотує свої враження.

З книги видно, що від січня ц.р. в Музеї побували приїжджі з багатьох місцевостей Америки — з Колорадо, Міннеаполіса, Лос-Анджелеса, не кажучи про міста й містечка стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі і Пенсильванія.

Були люди з України, Канади, Франції, Мексіки, Румунії, Фінляндії...

Кілька нотаток з книги відвідувачів:

Майк Едвардс, автор статті про Україну в журналі „National Geographic" написав про виставку дерев'яної архітектури: „What a magnificent collection of photos".

Микола і Раїса Руденки: „Глибоко зворушені умінням шанувати тисячолітні традиції народнього мистецтва, т.є. святині народньої душі — зберегти їх означає зберегти націю".

Іван Драч і Юрій Ільєнко: „Раді були відвідати славний Український Музей. Спасибі добрим людям, які вміють шанувати душу народу, зафіксовану в мистецтві. Бажаємо добра!"

Стефа Гнатенко, бувший працівник Національного Музею у Львові:

„Приємно вразила виставка фотографій народньої дерев'яної архітектури. Фотографії на високому рівні і прекрасно використана мала площа експозиційної залі".

Без підпису:

How nice that the architecture has been brougt to America. I especially like the Penna church".

Інж. Кирило Куцюк і Кочинська (Бухарест):

„Перлина української праці".

Миколу і Раїсу Руденків вітали у Музеї його працівники — Любов Волинець (друга зліва) і Марія Шуст (третя зліва).

До УМ завітала д-р Олена Тереля. З нею о. ігумен П. Пащак і мгр. Іванна Рожанковська (справа).

Історичне товариство з Пенсильванії відвідує Музей.

Співпраця з іншими музеями

Директор УМ Марія Шуст і куратор музею в Гонг-Конгу Шето-Йін-Йін.

• Музей американського народнього мистецтва Ню-Йорку (Museum of American Folk Art) готує виставку традиційних виробів народнього мистецтва, виконаних майстрами різних національних груп Ню-Йорку й околиці. Організатори виставки запропонували УМ взяти в ній участь. Виставка має бути відкрита в червні.

• Куратори Ню-йоркського стейтового музею (N.Y. State Museum) в Олбані запропонували УМ влаштувати в їхньому музеї виставку „Українське народнє мистецтво". Виставка є в стадії плянування.

• Кілька годин провела в УМ китаянка Шето-Йін-Йін, асистентка куратора Музею в Гонг-Конгу. Вона перебуває в Америці в службовому відрядженні — знайомиться з працею американських музеїв. До УМ її спрямував Інститут Міжнародньої Освіти. Гостя подарувала УМ свою багатоілюстровану книжку, розкішно видану китайською і англійською мовами — „Традиційне китайське весілля".

22 травня — річні збори Музею

В неділю 22 травня 1988 р. о 2-ій годині дня у Будинкові, де міститься Музей (203 Друга авеню в Ню-Йорку) відбудуться річні збори членів Музею. Будуть заслухані і обговорені звіти голови Управи, директора і скарбника, також звіт контрольної комісії. Буде переобрана частина членів Управи.

Управа Музею прохає членів Музею з Ню-Йорку й околиці взяти участь у цих зборах, ближче познайомитися з працею Музею і подати свої думки та зауваження щодо його діяльности.

З нових надходжень до фотоархіву Музею

Від початку року до Музею надійшло кілька сотень фотографій. Тут подаємо кілька фотографій, що надійшли до фотоархіву у квітні ц.р.

У фотоархіві є численні фотографії, що увічнюють життя українців на батьківщині і поза її межами, є фотографії українських письменників, учених, політичних діячів, жертв сталінського терору, українських правозахисників. Усі фотографії зберігаються за методами сучасного музейництва.

Музей використовує фотографії для своїх виставок і позичає їх копії різним установам для публікації, виставок тощо.

Фотоархів прагне збагатити свою колекцію і буде вдячний усім, хто передасть музеєві фотографії із своїх збірок, особливо такі, що стосуються політичного, громадського і культурного життя українців.

Жертви сталінського терору 1930-тих років

Майк Йогансен, поет, прозаїк, мовознавець (1895-1937?). Загинув в ув'язненні.

Василь Седляр (1899-1938) мистець-монументаліст. Загинув в ув'язненні.

Правозахисники на Україні

Зенон Красівський, член Української Гельсінкської Групи. Репродукція портрета олією роботи Ярослава Мацелюха.

Вячеслав Чорновіл, член Української Гельсінкської Групи, редактор „Українського Вісника".

Повоєнна еміграція в Америці

Перші кроки українських інтелектуалів з повоєнної еміграції в Америці були нелегкі. Багатьом доводилося заробляти на життя фізичною працею. Понад десяток інтелігентів працював прибиральниками та ліфтерами у Французькому шпиталі в Ню Йорку на 29 Вулиці. Літо 1951 року, обідення перерва, сидять на даху шпиталя (зліва): Йосип Гірняк, Юрій Лавріненко, невідомий, Оксана Чикаленко, Левко Чикаленко, Дмитро Бакєм, Василь Барка, невідомий, Михайло Кучер; стоїть Федір Бульбенко.

Школи в Музеї

Україна - Ню-Йорк

„Крик у Музеї" — таку назву має стаття Федора Братишана в совєтському журнлі „Жовтень" ч. I, 1988 р., в якій автор пише про „застійні" явища в багатьох музеях України — відзначає брак видавничої діяльности, також пише, що школи та інші учбові заклади не відвідують музеїв, при чому Братишан ставить у приклад практику інших країн, зокрема пише:

„Авторові цих рядків доводилося протягом певного часу спостерігали інтенсивне використання нюйоркськими учбовими закладами просторих заль Метрополітен-музею, Музею природи, Музею модерного мистецтва, багатьох малих картинних галерій"...

Шкода, що Братишан не поцікавився тим, скільки шкіл буває в Українському Музеї в Ню-Йорку, а їх буває чимало: від початку березня до 25-го квітня 1988 р. Музей відвідало 15 шкільних груп, всього 281 учень і 30 учителів, з того одна кляса була з Академії св. Юра, решта з американських шкіл. У заняттях роблення писанок брали участь 120 дорослих і дітей (старших 12 років), у курсах роблення герданів — 25 осіб, курси вишивання — 14.

Американські школи в Музеї (березень-квітень 1988 р.)

Учні Академії Св. Юра в Музеї

КОМЕНТАРІ ШКІЛ

Керівник кожної шкільної групи, що відвідує Музей, після відвідин заповнює форму — назва школи, яка кляса, дата, кількість учнів, прізвище вчителя, вкінці коментар.

Подаємо кілька прикладів у перекладі на українську мову.

Школа св. Луки, 2 кляса, 11 березня 88 р., 23 учні. Коментар: „Як завжди, все було дуже добре, нам показали чудовий фільм. Дуже дякуємо. Любо! До наступного року!" (Групи з цієї школи відвідують Музей уже 5-ий рік підряд).

Публічна школа ч. 130, дитячий садок, 16 березня 88 р., 18 дітей. Коментар: „Відвідини Музею були чудові. Гід давала зрозумілі дітям пояснення і вони від неї багато чого навчилися, також з фільму".

Публічна школа ч. 19, 2 кляса, 11 березня 88 р. 16 учнів. Коментар:

„Пані Волинець чудово розповіла історію писанок. Діти з великим інтересом оглядали Музей — писанки і одежу, що її носять українці. Цей чудовий Музей повинен одержувати фонди для праці в наступні роки".

Публічна школа ч. 19, 5 кляса, 9 квітня 88 р., 31 учень. Коментар:

„Надзвичайно добрі виставки, фільми і пояснення гідів. Музей — це чудове вікно, з якого бачиш українську культуру".

КУПУЙТЕ КАТАЛОГИ МУЗЕЮ

Всі каталоги є мистецьки виданими багато ілюстрованими виданнями. Більшість каталогів вийшла у двох виданнях — українському і англійському, двомовним є каталог виставки „Світ Василя Курилика."

Каталоги музейних виставок можна придбати поштою (члени Музею одержують 10% знижки на усі музейні видання).

„Традиційні мотиви в українській вишивці і тканинах", 1977, 36 сторінок, 3.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.

„Українські рушники," 1981 25 сторінок, 6.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.

„Втрачені архітектурні пам'ятки Києва," 1982, 64 сторінок, 9.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.

„Історія української іміграції в Америці, — збереження культурної спадщини", 1984, 99 сторінок, 12.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.

„Ukrainian Folk Art," 1984, 28 сторінок, 5.00 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.

„Світ Василя Курилика" (двомовний: український та англійський), 1987, 84 сторінок, 9.50 дол. плюс 1.50 дол. за пересилку.

„Дерев'яні храми України — шедеври архітектури," 1987, 112 сторінок, 20.00 дол. плюс 2.50 дол. за пересилку.

При замовленні пишіть якої мовою хочете придбати каталог.

МУЗЕЙНА КРАМНИЧКА

В крамничці Українського Музею можна купити різноманітні вироби народного мистецтва, зроблені в Америці і в Україні. Також є в продажу репродукції експонатів з колекцій Музею, гравюри, листівки і плякати.

Адреса Музею: 203 Second Avenue New York, N.Y. 10003.
Tel. (212) 228-0110

Музей відкритий від середи до неділі включно від 1-ої до 5-ої год. по полудні.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
Редагували члени Комісії Преси і Видавництва УМ
Любов Дражевська, Марія Савчак

Український Музей у списку нюйоркських музеїв у недільному „Ню Йорк Таймс"

THE NEW YORK TIMES, SUNDAY, APRIL 10, 1988

Museums

ALTERNATIVE MUSEUM, 17 White St. — "Foreign Affairs: Conflicts in the Global Village," photos and videotapes from the Middle East, Central America and South Africa. A large-scale installation by James Drake. Both through May 14. Tues.-Sat., 11-6.

AMERICAN CRAFT MUSEUM, 40 W. 53d St. — "Scandinavian Craft Today." "John Prip: Master Metalsmith." Ceramic-sculptures by Jack Earl. All through April 24. Tues., 10-8; Wed.-Sun., 10-5.

AMERICAN MUSEUM OF NATURAL HISTORY, Central Park W. at 79th St. — "Paintings, sketches and drawings by Swedish naturalist artist Bruno Liljefors. Opens Fri. Through Aug. 7. "The Once and Future Korea," artifacts and images, including 1912 photographs by the explorer Roy Chapman Andrews. Through Sept. 25. "Tiffany: 150 Years of Gems and Jewelry." Through June 5. Colored diamonds. Through March 89. "Australia: A Bicentennial Celebration," illustrations of flora and fauna from the museum's book collections. Through Aug. Mosaics, Roman bronzes and jewelry from ancient Carthage. Through May 1. In the Naturemax theater, daily screenings of "Grand Canyon — The Hidden Secrets," also on weekends with "Chronos," centers of Western civilization. Mon.-Tues., Thur., Sun., 10-5:45; Wed., Fri.-Sat., 10-9.

ASIA SOCIETY, 725 Park Ave., at 70th St. — Asian religious and secular terra-cottas from the Walter-Grounds collection. Through May 8. Asian art from the collection of Mr. and Mrs. John D. Rockefeller 3d. Through Aug. 28. Tues.-Sat., 11-6; Sun., 12-5; closed Mon.

STATEN ISLAND CHILDREN'S MUSEUM, Snug Harbor, 940 Richmond Terrace — "Buildings Buildings," a participatory exhibit about architecture. "Tales in Tall Trees," an exhibit about storytelling. Wed.-Fri., 1-4; Sat.-Sun., 11-5.

UKRAINIAN MUSEUM, 203 Second Ave., at 12th St. — Decorated Easter eggs from the collection. Through June 15. "Masterpieces in Wood: Houses of Worship in the Ukraine," a photographic exhibition. Through Aug. "Ukrainian Festive Folk Costumes and Accessories." Wed.-Sun., 1-5.

WHITNEY MUSEUM OF AMERICAN ART, 945 Mad. Ave., at 75th St. — "Statues from the permanent collection, 1912-33." Through April 17. "Charles Sheeler," a retrospective of paintings, drawings and photographs. Through April 17. Tues., 1-8; Wed.-Sat., 11-5; Sun., 12-6.

WHITNEY MUSEUM AT EQUITABLE CENTER, 787 Seventh Ave., at 51st St. — Surreal landscape paintings and drawings by George Ault (1891-1948). Through June 8. "American Mastery," 20th-century paintings and sculptures by Calder, de Kooning, Nevelson, O'Keeffe, others. Through April 30. Mon.-Fri., 11-6; Thurs. evening until 7:30; Sat., 12-5.

WHITNEY MUSEUM AT PHILIP MORRIS, 42d Street at Park Ave. — "Precisionist Perspectives," prints and drawings by artists influenced by early-20th-century American technology, including Ralston Crawford, Charles Demuth, Louis Lozowick. Through April 28. Mon.-Sat., 11-6; Thur., 11-7:30.

YESHIVA UNIVERSITY MUSEUM, 2520 Amsterdam Ave. — Letters and other writings of Mordecai Manuel Noah (1785-1851). Through July 31. Works using electronic devices to interpret Jewish concepts, by Dieter Jung, Otto Piene, Mel Alexenberg, others. Through Dec. Sun., 12-6; Tues-Thur., 10:30-5.

ooo

Спільні зусилля УМ та інших американських музеїв

Конференція у Вашінгтоні

Директор Музею Марія Шуст і співробітниця Музею Марта Бачинська, відповідальна за подання дотацій до урядових установ, 12 і 13 квітня взяли участь у дводенній конференції, яку організував у Вашінгтоні American Council for the Arts у співпраці з Американською Асоціяцією Музеїв та рядом мистецьких організацій (образотворче мистецтво, театр, балет). Були представники музеїв з різних стейтів.

Учасники конференції прослухали ряд доповідей і обговорювали справу урядових дотацій мистецьким організаціям і музеям, зокрема справу бюджету уряду на ці дотації, і справу відтягнення податку (tax exempt) від пожертв на неприбуткові організації.

Пізніше учасники конференції відвідували бюра сенаторів і конгресменів щоб переконати їх у важливості ухвалення певних законів, що сприятимуть праці музеїв та мистецьких організацій. М. Шуст і М. Бачинська мали зустріч з помічником в юридичних справах сенатора Альфонса Д'Амато і обговорювали з ним справу урядових дотацій музеям на 1989 рік, які також важливі для УМ. Представниці УМ також говорили з помічником в юридичних справах конгресмена Білла Ґрін. Пізніше М. Шуст вислала листа до згаданих сенатора й конгресмена, згадавши про розмови з їх помічниками і прохаючи їх підтримки у порушених справах.

Конференція в Олбані

8 березня ц.р. Марія Шуст була в Олбані, де відбулася конференція музеїв і мистецьких організацій стейту Нью-Йорк. Учасники конференції мали завдання клопотатися перед законодавцями стейту Ню-Йорк у справі дотацій культурним організаціям.

В справі прохання дотацій

14 березня ц.р. М. Шуст і М. Бачинська відвідали National Endowment for the Arts, де говорили про те — на які цілі можна подавати дотації.

Видання матеріялів Л. Драгоманової-Демиденко про українську народню вишивку

Три українські установи в Ню-Йорку — Український Музей, Українська Вільна Академія Наук у ЗСА і Союз Українок Америки — вирішили спільно видати цінний матеріял про українську народну вишивку, що його протягом десятків років збирала і досліджувала Людмила Драгоманова-Демиденко.

Людмила Драгоманова-Демиденко (1915-1986)

Архітект за освітою, Л. Драгоманова-Демиденко з молодих років цікавилася етнографією, цьому сприяли і родинні традиції і знайомство з Василем Кричевським, якого вважала своїм учителем. Вона народилася в Києві в 1915 році у сім'ї Світозара і Антоніни Драгоманових. Її батько був єдиним сином Михайла Драгоманова, видатного громадсько-політичного діяча і ученого, який зокрема цікавився українською етнографією та фолкльористикою. Померла 1986 року у Рочестері.

Заплановано видати п'ять томів матеріялів Драгоманової. Видання буде двомовне, включатиме кольорові таблиці взорів, статті, інструкції, словник термінів. Координатор видання — Любов Волинець, куратор етнографічного відділу УМ, переклад на англійську мову — Марта Скорупська.

Перший том, що уже майже готовий до друку, складатиметься з матеріялів про українські народні сорочки центральних земель України, міститиме статті і 32 метрики сорочок (точні описи з даними про час і місце походження), кольорові таблиці взорів до кожної сорочки і вказівки як їх розмістити на сорочці. Крім того, буде ще 14 таблиць взорів для сорочок, але без точних метрик.

ЯК СПРАВИ З БУДУВАННЯМ НОВОГО БУДИНКУ УМ?

Далі збираємо гроші на будівельний фонд. Насамперед треба виплатити борг за будинок. Від 1-го січня до 1-го травня 1988 р. виплатили 88 тисяч дол. плюс проценти. Ще лишилося 455,700 дол. боргу, хочемо якнайшвидче виплатити, тоді будемо збирати на будівництво.

Незабаром вийдуть друком ілюстровані брошурки українською і англійською мовами з описом проєкту нового будинку і з даними про те, як жертводавці можуть увічнити свої імена на стінах будинку. Сподіваємося, що ці брошури допоможуть у збиранні пожертв на будівництво.

Тим часом у малому приміщенні Музею йде інтенсивна праця. Музей стає щораз більш відомий серед американських музейників.

ВІДВІДУЙТЕ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ!

Відвідуючи Український Музей, Ви допомагаєте йому придбати допомогу з федеральних, стейтових і міських фондів. Одним з критеріїв, що береться до уваги при розподілі фондів між музеями, є число відвідувачів у них. Що більша кількість відвідувачів, то більшу суму можна дістати. Адреса Українського Музею: 203 Друга Евеню — Ню Йорк. Тел.: (212) 228-0110.

Я. Сусленський у Саскатуні

У днях 19-го і 20-го квітня ц.р. загостив в дорозі із Калґари і Едмонтону Яків Сусленський, голова Товариства єврейсько-українських зв'язків. Він обїжджав більші канадські та американські центри, маючи доповіді для університетів та українських і жидівських громад, а також зустрічався з провідними діячами українського і жидівського громадсько-політичного життя.

Про його приїзд повідомила місцева преса „Стар Фенікс", а з українських лише „Український Голос", хоч автор цієї статті вислав до чотирьох українських часописів відповідні інформації.

19-го квітня в Українському Музеї відбулася зустріч української громади з Я. Сусленським. Темою його доповіді були проблеми українсько-жидівських відносин у минулому і потреба наладнання їх у будучому, в інтересі добросусідських взаємин. Обі нації були і є переслідувані спільним ворогом — чи це німецький нацизм чи совєтський комунізм. В інтересі жидів є віднова Української Народної Республіки, яка у 1917-18 роках дала жидам культурно-національну автономію та рівні громадські права. Обидва народи, український та жидівський, повинні усвідомити конечність об'єднання зусиль для оборони своїх національних інтересів і відкрити нову сторінку в історії їхніх взаємин.

Товариство єврейсько-українських зв'язків пропагує ці ідеї вже дев'ятий рік і тепер кількість членів товариства нараховує 200 жидів і 300 українців. Це все ще дуже мало у порівнянні до потреб пророблення величезної праці в користь двох народів. Залишімо історії наші болючі переживання. Тепер стараймося жити не як покривджені, відокремлені народи, які живуть тільки минулим, але як люди з візією справедливости і прагнення кращого майбутнього. Ми стверджуємо: тепер нема жадної соціяльно-політичної причини для ворожнечі. Пора нам позбутися взаємних негативних стереотипів і узагальнень і врешті відкинути поняття збірної відповідальности.

Після двогодинної доповіді слідували запити, а на закінчення була подана перекуска.

Наступного дня, 20-го квітня, відбулася зустріч Я. Сусленського з жидівською громадою у їх синагозі. На зустрічі з українцями були присутні чотири представники жидівської громади, а на зустріч з жидами прибуло 15 українців.

Чи не найбільш маркантним у його доповіді була несправедливість відносно Слуги Божого Митрополита Шептицького, який врятував життя сотням жидівських дітей, головному рабінові Ізраїля Каганові, Куртові Левінові, синові головного рабіна Львова, та єдиний посмів нап'ятнувати Гімлера за вбивство жидів. Однак Митрополит Шептицький не має місця у Яд Вашем.

Досьогодні Я. Сусленський зібрав більш як 400 прізвищ українців тільки поза Совєтським Союзом, що зберегли життя жидам під час нацистської окупації України, щоб видати це книгою. На жаль, ніхто йому не хоче допомогти фінансово видати цю книжку англійською мовою. Може у майбутньому знайдуться благородні люди між жидами і українцями, щоб світ знав про це.

Під час зустрічі д-р С. Дершко передав представникові жидівської громади великодню писанку в рамках за склом з написом: „За кооперацію і вирозуміння між евреями і українцями — Саскатун, Саск. 20. IV. 88р".

Після доповіді адвокат Ґольденберг не був задоволений з доповіді Я. Сусленського, бо у Саскатуні немає проблем між двома громадами. Д-р Дершко суґестував, щоб замість запитів і відповідей, які могли б продовжуватися допізна, подумати як наші проблеми розв'язати позитивно, разом, у користь наших народів.

Після того подано перекуску і присутні могли краще пізнатися. Надіємося, що у Саскатуні зорганізується Відділ Товариства, бо вписалися і жиди і українці у згадане товариство.

Хай приклад кооперації у Саскатуні буде мати послідовників у містах Канади і Америки, тоді разом всі ми будемо мати менше клопотів, а більше успіхів як громади, так і українці та жиди.

Д-р С. Дершко

Під сяйвом...

(Закінчення зі ст. 2)

Желтвай (координатор ігор), І. Чума (референт публічної інформації), Т. Бідяк (провідник кошиківкового турніру), Ю. Гумінілович (провідник відбиванкового турніру), Т. Бідяк (провідник турніру копаного м'яча), Б. Сушко (секретар МОК).

У загальному підсумку збірна українців здобула: 11 золотих, 9 срібних і 8 бронзових медалів і таким чином зайняла друге місце.

У 1984 році знову в Етобікок-Торонто, відбулася II Вільна Олімпіяда, в проводі якої основну працю в переведенні змагань проявили українські спортові діячі. В дружинових спортах збірні українців виграли золоті медалі в жіночій відбиванці, жіночому тенісі, копаному м'ячі, гокеї. Ряд українських спортовців здобув золоті, срібні й бронзові медалі в тенісі, легкій атлетиці, плаванні.

Протягом років український спорт виховав цілий ряд високої кляси змагунів в різних родах спорту, які були покликувані до збірних ЗСА і Канади.

Між іншими на XVI Олімпіяді, що відбулася 1956 року в Мельбурні, Австралія, дуже успішно змагався в збірній копаного м'яча ЗСА, Зенон Снилик. Він теж виступав в тій збірній на Пан-Американських Ігрищах і відтак ще у двох Олімпіядах збірних ЗСА. Успішно змагалися в збірних ЗСА теж Володимир Чижович, який після закінчення своєї футбольної кар'єри був тренером Олімпійської збірної ЗСА, Мирон Воробець, Микола Крат, Мирон Красій та інші.

На посаді тренера жіночої, Олімпійської відбиванкової дружини вже кілька років працює Тарас Ліськевич.

Новим великим осягом організованого українського спорту в ЗСА і Канаді буде II Українська Олімпіяда (перша відбулася у липні 1936 року у Філядельфії), яка відбудеться в рамках святкувань 1000-ліття Хрищення України у Філядельфії в днях 27-го — 28-го — 29-го і 30-го травня 1988 року. В комітеті підготови і переведення цієї Олімпіяди працює ряд відданих спортових і громадських діячів на чолі з І. Чижовичем (голова УСО „Тризуб"), Я. Козак (голова спортово-організаційної комісії), І. Скіра (Фінансовий) О. Кузевич (секретарка) усі УСО „Тризуб".

Відповідальні пости в технічному переведенні змагань Олімпіяди займають досвідчені спортові діячі УСВ „Чорноморська Січ": Є. Чижович і О. Твардовський в проводі футбольного турніру, О. Напора і Христя Процюк у проводі відбиванкового турніру, Ю. Тарасюк і О. Колодій в проводі легко атлетичних змагань, Ю. Храневич — провідник турніру настільного тенісу, д-р Р. Слиж і Марійка Бокало в проводі переведення плавацьких змагань. Провідником тенісового турніру є Ю. Савчак, голфового В. Аннюк (обидва УСО „Тризуб"). Велика більшість згаданих осіб, як і склад Верифікаційної комісії (Р. Куціль — голова УСЦАК), М. Стебельський (заступник голови) і Я. Шміґель (Контрольна Комісія) є чоловими діячами Української Спортової Централі Америки і Канади.

Остаточно в цій II українській спортовій Олімпіяді змагатиметься усіх разом понад 720 змагунок й змагунів. Боротьба організованого українського спорту за самостійну участь України в світовій Олімпіяді продовжується.

Шевченківський концерт у Йонкерсі

Школа Українознавства в Йонкерсі.

Нелегко вам, дорогі читачі, описати прекрасну картину, коли всі діти зі школи вийшли на сцену до спільної знимки. На обличчях цієї молоді, святочно одягненої у вишитих блюзочках чи сорочках, видно було задоволення з свого прегарного виступу. Їхні батьки, як звичайно, пишалися, а апарати цикали безперервно.

Ця зворушлива подія відбулася 13-го березня ц.р. на Шевченківському концерті в Йонкерсі, Н. Й., в домі СУМА при 301 Палісайд авеню. Кілька тижнів інтенсивних проб і переживань закінчилися величавою програмою.

Розпочали програму друга, четверта і п'ята кляси безсмертним „Заповітом" муз. К. Стеценка, що підхопили всі присутні у залі батьки і гості.

Опісля учень 10 кл. Ігор Гованський гарно відчитав святочне слово про життя і творчість нашого генія Тараса Шевченка. Наступну точку виконали наймолодші учні. Ці наші чотири- і п'ятилітні діти дуже люблять бути на сцені. Без жадного хвилювання вони вміло відспівали ряд пісень і спільно задеклямували віршики в честь нашого пророка. Також і учні першої кляси Семен Вариха і Устя Тарнавська дуже гарно задеклямували віршики „Наш поет" і „Привіт Тарасові".

Потім поважно вийшли на сцену учні другої, четвертої і п'ятої кляс. Вони виконали п'ять точок: пісню „Якби мені черевики" обр. Є. Козака, вірш „Вшануймо нашого Тараса", автор А. Коссовська, пісню „Думи мої", муз. А. Гнатишина, вірш „В нас сьогодні Шевченкове свято", автор Р. Завадович і пісню „Вечір" обр. А. Гнатишина. Пізнати було, що діти дбайливо підготовилися до свого виступу.

Учениця 11-ої кл. Єлисавета Борткевич продеклямувала уривок з поеми „Неофіти". Учителі школи, маючи на увазі рік Тисячоліття Хрищення України, вибрали і включили цей уривок до програми. Дуже побожний образ створився, коли заслона відкрилась і на сцені було видно лише декляматорку, позолочений хрест і ворону на хресті. Під час деклямації було чути (п'янісімо) „Отче Наш", муз. М. Вербицького, аранж. О. Сохана. На фортепіяні грав учень Ігор Гованський. На закінчення концерту учні найстарших кляс сьомої, восьмої і десятої виконали монтаж віршів Т. Шевченка. Учні створили перед нами образ України й славної Козаччини. Розказали нам, як Мати-Україна своїх дітей любила та все буде любити. Пригадали нам, щоб прославляли Батьківщину, вчили усі народи про Україну, про нашу правду, бо тоді ця правда не вмре, не загине. Під час монтажу пригривала на фортепіяні Оксана Футала „Думи мої", муз. А. Гнатишина.

Концерт закінчився співом національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Я дякую усім учителям школи о. Маріо Лозовському, Л. Тарнавській, Х. Соневицькій, І. Шкафаровській, А. Ціховляс, А. Ганкевичові, О. Кулинич і М. Кіцюк за їх труд і час. Вони підшукали відповідні твори та припильнували дітей, щоб вивчили свої ролі, а також не занедбали науки. Належиться признання також усім батькам, котрі підтримують учителів школи, котрі вдома постійно допомагали дітям розучувати ролі і цим облегшили працю учителів під час тих кількох годин науки.

Велике спасибі Оксані Макаренко та Оксані Футалі за їхню поміч у підготові програми. Дякую членам Батьківського комітету, а зокрема родинам Гованських, котрі допомогли приготовити програмку та декорації на сцені.

Надзвичайно було приємно побачити, що йонкерська громада так чисельно прибула на свято. Гості щедро нагороджували нашу молодь теплими оплесками.

Оля Шкафаровська-Рудик

Інформативне віче у Дітройті

Місцевий Комітет Тисячоліття Християнства України, очолений д-ром Павлом Джулем і ред. Михайлом Смиком, запросив голову д-ра Юрія Солтиса і організаційного референта д-ра Богдана Футея з Крайового Ділового Комітету на інформативне віче у п'ятницю, 22-го квітня ц.р.

Численно зібраним присутнім гості розповіли про завдання, працю та дотеперішні осяги Крайового Ділового Комітету, а також про труднощі у виконанні намічених плянів. Комітетові доводиться звертатися з проханнями та вимогами до Уряду у Вашінгтоні, які суперечать існуючим там настановам, доводиться промощувати дорогу нашій правді серед релігійних, наукових і урядових кіл, де ще досьогодні наша княжа держава вважається частиною російської історії. Цю теорію поширюють як білі, так і червоні москалі, які використовують свої закорінені впливи та масові матеріяльні засоби, щоб зберегти цей довгими віками пропагандивний обман. Присвоюючи собі хрищення наших предків у 988 році, Москва тим самим присвоює всю нашу дотогочасну релігійну і державну історію, відсовуючи завершення окремішности нашого народу на багато пізніші віки.

Українській громаді у вільному світі прападає високе і зобов'язуюче завдання довести до відома всіх людей доброї волі, що ще до хрищення на наших землях жили наші предки, тому в 988 році, під час володіння князя Володимира Великого, було одне хрищення одного народу, а Володимирів тризуб став символом української християнської держави. Д-р Ю. Солтис розповів, що комітет, крім власного пляну праці, координує працю 42 відділів в осередках нашого поселення в ЗСА та радо дає свій патронат іншим організаціям, як Видавництву „Смолоскип", Фундації ім. Мазепи, Українському Народному Союзові і т. п. Комітет провів успішну кампанію проголошення в Конгресі резолюції, яка правдиво висвітлює історію наших християнських Церков, їх знищення і заборону та переслідування вірних сьогоднішнім совєтським режимом. Тепер Комітет підготовляє на неділю 29-го травня День Української Єдности та Молитви. При співпраці зі СКВУ, ця акція охопить усі наші громади у вільному світі. Заплянованo, щоб в усіх церквах у той день били дзвони протягом 16 хвилин і 40 секунд, тобто одну секунду за кожний рік тисячоліття. Комітет підтримує зв'язки з неукраїнськими Церквами і при їхній допомозі веде розголос нашого Тисячоліття в релігійних часописах та в радіо- і телевізійних програмах. До розголосу багато помагають стейтові проклямації, реклямові полотна та мистецькі виставки по музеях, бібліотеках і університетах. Вільний світ доти не розумітиме нас, доки не запізнається з нашою історією. Наш збірник законів „Руська правда" на 60 років випередив англійську „Магну карту". На наших степах, а також під Віднем, ми боронили Західню Европу від наїздів турків і татарів. Ми перші виступили до боротьби проти безбожного комунізму.

Д-р Б. Футей розказав про свою працю, яка зосереджується у Вашінгтоні. Саме тут поширені впливи москалів, які використовують усі можливості, включно з існуванням наших назв Русь і Україна, щоб висувати свої претенсії до нашої древньої доби. Тому схвалення резолюції в обох палатах Конгресу треба уважати нашим великим успіхом, який завдячуємо також нашим Церквам і організаціям. Ця резолюція сен. Де Консіні і-конг. Ліпінського була загрожена появою іншої, багато слабшої своїм змістом резолюції і тільки старанні заходи комітету зберегли наш осяг. Подібно кожна акція у Вашінгтоні вимагає повторного або безперервного догляду. Коли Комітет звернувся до президента Р. Регена з проханням виготовити фільмове звернення з нагоди нашого Тисячоліття, то з Білого Дому прийшла відповідь, що в тому зверненні будуть згадані також неукраїнські Церкви. Після довших заходів Комітет таки одержав бажане звернення, згідне з нашою історичною правдою.

Комітет веде посилену акцію в Білому Домі, щоб наш президент під час візити до Москви при кінці травня ц.р. станув в обороні наших Церков та нашого Тисячоліття в Києві. Від 5-го до 12-го червня будуть стійки та голодівки, щоб звернути увагу преси на те, що наш 50-мільйоновий нарід не має своїх Церков, не має свободи.

Годі в короткому дописі передати інформативне багатство в доповідях гостей з Крайового Ділового Комітету. Немає сумніву, що праця Комітету є жертвенною, відданою і успішною. Ця праця вимагає всесторонньої, а зокрема грошевої *підтримки від цілої нашої* громади в ЗСА.

Д-р П. Джуль подякував гостям за їхні обширні інформації та попросив референта зовнішних зв'язків місцевого Комітету Тисячоліття Ярослава Дужого розказати присутнім про підготову маніфестації в суботу 4-го червня ц.р.

Я. Дужий повідомив, що збірка учасників заплянована на 11-ту год. ранку біля церкви Непорочного Зачаття, вул. МкДугал ч. 11,700 в Гемтремку. Тоді маніфестаційний похід пройде 1,1 милі до Ківорт стадіону, де відбудеться коротка програма. До участи запрошені представники християнського світу в нашому стейті та представники міських, стейтових і федеральних установ. Завданням цієї маніфестації є зібрати разом усіх українців-християн та засвідчити перед американським суспільством нашу чисельну силу, християнську згоду та пошану до нашого минулого.

Р.Л.

Окружний з'їзд СУА Ню Джерзі

У неділю, 20-го березня ц.р., в домівці Народного Дому в Ірвінгтоні, Ню Джерзі, відбувся 29-ий окружний з'їзд СУА. У з'їзді взяли участь делегатки й голови відділів, а головну управу репрезентувала сама голова централі М. Савчак.

Головою президії була Н. Бігун, заступницею — Г. Бобиляк, секретарювали М. Юркевич і Т. Ракоча. До складу президії увійшли почесна членка СУА О. Муссаковська, М. Левицька, М. Гнатик.

Кожнорічний з'їзд є не лише переглядом праці відділів, але й форумом живих дискусій над нашими проблемами, спільним плянуванням для осягнення успіху в многогранній праці українського жіноцтва, зорганізованого в рядах СУА.

В короткій статті не можна вичерпно охопити усі ділянки пророблєної праці, про яку наочно свідчили звітування референток й голови. Нема жадної ділянки у вияві українського зорганізованого життя, в якому не брало б участи членство СУА.

Цього року все українське життя зосереджене під знаком святкувань 1000-ліття Хрищення України. Членство СУА також виявляє велику активність у цьому напрямі. Майже всі відділи закупили самі або придбали спонзорів на закуплення т. зв. „білбордс", які видала централя СУА в пам'ять 1000-ліття християнства в Україні. Відділи улаштовують різні імпрези, різними засобами усвідомлюють американське оточення проти російської забріханости й присвоювання собі нашої історичної події. Далі зі звітування видно, що всі працювали наполегливо в рамках постанов XXI конвенції і напрямних централі. В кожному відділі надзвичайно добре охоплена праця суспільної опіки й стипендійної акції.

Цікавий, повний надій і ентузіязму був звіт організаційної референтки Округи М. Полянської, яка робить різні заходи, щоб зорганізувати нові відділи СУА у місцевостях, віддалених від центру. В цій цілі вона вже відбула поїздки й поробила конкретні заходи. Присутні дуже радо вітали її замір.

Звіт О. Гритяк, голови Ділового комітету в справі покращання нашої етнічної виставки в Музеї Іміграції на Елліс Айленд, був доказом великого вкладу праці. Відбуто численні ділові зустрічі з куратором даного музею МекГвасром, проведено широке листування, призбирано значну кількість експонатів. Намічено пляни нашої виставки на відкриття нового приміщення, заплянованого на 1989 рік. Наша участь в Музеї Іміграції є великим осягом на відтинку зовнішніх зв'язків.

Прослухавши звіти, ми приходимо до заключення, якою важливою і цінною є праця жіночих організацій, у нашому випадку праця жінок в рядах СУА.

Після полуденку Лідія Гладка дуже цікаво й вичерпно зреферувала свої враження з побуту на 5-му конгресі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, відбутого в Торонто, Канада, 26-29-го листопада цього року. Всі присутні могли мати повний образ перебігу конгресу, провідним моттом якого також було 1000-ліття християнства в Україні. Було присутніх 86 делегаток, 17 організацій зі сімох країн світу. Крім духовенства були присутні визначні світські достойники в особах губернатора Онтаріо, заступника прем'єра Канади, сенатори та інші достойні гості, а також дисиденти з України. Лідія Гладка дуже чітко підкреслила зріст і популяризацію жіночих організацій, а тим самим проникнення імени України в чужу свідомість. Ми, українські жінки, займаємося не лише феміністичними аспіраціями у вужчому значенні, але завжди й у всіх часах брали й беремо активну участь у політичній боротьбі нашого народу. Саме ці наші намагання і здобутки підтверджують як важливим є підтримати жіночі організації.

Добігаючи до заключної фази з'їзду, голова централі М. Савчак висловила признання і подякувала відділам за співпрацю з централею СУА, за намагання відділів у виконуванні постанов XXI конвенції. Зробила перелік позитивних досягнень у нашій праці поміч потребуючим, хворим дітям, студентам, бабусям, придбання фондів для Українського Музею й інше, звернула увагу, що є й недоліки. Потрібно далі виявляти чуйність в обороні доброго українського імени, реагувати на невідповідні статті у пресі. Для прикладу голова Федерації Американських Жіночих Клюбів, у члени яких входить також СУА, написала дуже невідповідну, образливу статтю для Америки про побут Горбачова. Голова сама особисто зареагувала телефонічно, закликала відділи зробити те саме. Нашою проблемою і далі є малий приріст членства, головно молодшого, й справа видання єдиного українського жіночого журналу в Америці „Наше Життя". На цю тему присутні виявляли свої погляди по-різному. Однак не можна так критично ставитися і порівнювати нашу видавничу спроможність з американськими журналами. Ми мусимо таки виявити трохи толеранції і патріотизму. Ми є нація, що змагається серед чужого середовища, а не нація панівна зі всіма можливими матеріяльними й технічними засобами. Голова звернулася з повним снаги закликом до зрозуміння наших цілей, нашої боротьби.

Головно молодші повинні включатися у наші ряди. Нам, старшим, хоч не бракує ентузіязму, часто не дописує стан здоров'я. Тому закликаємо наше молодше покоління включатися в ряди СУА й прийти нам на зміну.

Головою Окружної управи знову перевибрано Таню Рішко, членів управи з малими змінами. В надії на успішну працю молитвою закінчено з'їзд.

Ольга Буртик

Вшановуючи пам'ять моїх Дорогих і Незабутніх Вуйків

бл. п.

МИХАЙЛИНИ і МИРОНА МОСОРІВ

складаю $100.00
на ФОНД ОБОРОНИ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Лос Анджелес, Кал. — ІРИНА КЛЮЧНИК

Повідомляємо, що дня 20-го квітня 1988 р. в Аделяїді, Австралія, по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність наш ДРУГ і БАТЬКО

бл. п.

СТЕПАН НИКОЛИШИН

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ
відбудуться дня 20-го червня 1988 р.
в соборі свв. Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл.
та у Василіянській церкві в Прудентополі, Бразилія.

Про молитви просять:
дружина — ГАЛИНА
і син — РОМАН

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 16-го травня 1988 р. з волі Всевишнього відійшов від нас по короткій недузі на 94-му році життя

наш Дорогий

ТАТО, ДІД І ПРАДІД

бл. п.

ЄВГЕН ПІНДИЧУК

ПОХОРОН в п'ятницю, 20-го травня 1988 р. Тлінні Останки спочинуть на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
донька — ГАЛИНА ПАНЧЕНКО з чоловіком МИХАЙЛОМ
внуки —
ОЛЕГ
АНДРІЙ
ЄВГЕН з дружиною ФИЛИС
МИХАЙЛО з дружиною РОЗОЮ
правнук — МИХАЙЛО

О. Мазурик в Каліфорнії

Від 15-го до 26-го листопада 1987 року в галерії Центр Українського Мистецтва в Лос Анджелесі та 13-го грудня в Сан Дієго відбулися надзвичайні виставки паризького мистця-іконописця Омеляна Мазурика. Для каліфорнійської громади, як також для мистця, ці виставки розпочинають серію виставок, присвячених святкуванню 1000-ліття Християнства України.

Омелян Мазурик, приготовляючись тоді до паризької виставки, яка відбулась весною ц.р. в престижевій галерії при Рю де Боз-Арт, показав у Каліфорні — Лос Анджелесі і Сан Дієго — частину серії, яка буде виставлена в Парижі з наміром притягнути увагу французької мистецької критики та французьких любителів його мистецтва.

Народжений на Підкарпатті Омелян Мазурик виховувався в родині народних мистців та виніс багато містичних переживань з дитинства. Як студент Краківської академії мистецтва, він поглибив студії українських ікон, церковної архітектури та природи, об'єкти, які містяться в його релігійнім мистецтві. В 1967 році, приїхавши до Парижу, він вступив до вищої школи мистецтва „де Бос Арт" в майстерню Бріонисона та почав виставляти свої „модерні" ікони у відомих галеріях Парижу. Хоч офіційна коньюнктура — мода в мистецтві гатить йому дорогу у мистецький світ. Все ж таки він здобуває собі ім'я серед колекціонерів та деяких музеїв релігійного модерного мистецтва, через які його запрошують з виставками по різних країнах Европи.

Найбільшу увагу на його релігійну творчість звернув бл. п. Патріярх Йосиф та теперішній Папа Римський, який під час подорожі до Парижу в 1980 році прийняв його з дружиною у Ватиканській амбасаді, як мистця — представника найбільш потерпілої вітки українського народу Лемківщини.

Творчість О. Мазурика з початку пов'язана з пережиттям, терпінням його народу, а що воно у більшій частині релігійне „Це не має значення у мистецтві". Покидаючи рідну землю, мистець не забуває Батьківщини. Йому снятся на чужині рідні сторони, люди, хатки, придорожні фігури, церковці, ікони, ночі на стрихах церков, призначених на загибель. Він їх змальовує, хоч на тлі паризького неба, як висловлюється поет.

В 1986 році, після 18-річної розлуки з рідною землею, пощастило мистцеві відбути подорож-прощу до рідного села, залишених стежок молодости. На порозі ювілею 1000-ліття мистець з новою силою приступає до праці.

Частина результатів цієї праці була на виставках в Ню Йорку, Вашінгтоні, Филядельфії, а тепер в Лос Анджелесі і Сан Дієго.

З виставлених картин Омеляна Мазурика звертають увагу настроєві церковці як, наприклад, „Рання Молитва", „Улюч", найстарша дерев'яна церква України, пограниччя Лемківщини і Бойківщини, „Св. Трійця Київська", „Архистратиг Михаїл", „Козак Мамай", „Рідна хата", „Хата гончаря в Брижаві". Мандруючи різними сторонами, мистець малює також природу, села, архітектуру, так що на виставці можна здибати краєвиди з Італії — „Кастель Ґондольфо", Еспанії — „Каїна Басків", Швайцарія, Греція й інші намальовані на місцях, на природі, на полотнах великого формату!

Різні люди та критики шукають ключ до його творчости, та різно інтерпретують його творчість. Мабуть, найкраще висловився д-р філософії Кирило Митрович („Сучасність" ч. 10, 1986 р.) „Омелян Мазурик є мистець візіонер... Візія є переступлення видимого, досяжного й виразним входом в потойбічне — трансцендентне... А візія притягає...".

Сам мистець ніколи себе не опридіплює, хоч признає вплив різних шкіл. Критики оцінюють його на рівні французького маляра Шагала, деякі уважають, що Омелян Мазурик його перевищив своїм живим стилем експресіоніста.

„Я є мистець, бо таке маю покликання змалку. Моя праця передусім вибаглива знанням ремесла. Мої предки були теж передусім ремісниками. Якщо мої руки незграбні, яке буде мистецтво?".

„Ремесло і талант з'єднані, це мистецтво. Але даймо перевагу таланту, — каже мистець. Талант важливіший".

Каліфорнійській громаді Омелян Мазурик не тільки показав талант-мистецтво, але також постійне прагнення до вищого, до Бога, до свого народу — „візію майбутнього". Тому він назавжди залишиться мистцем світової слави.

Любов Долинюк

Т. Мороз...

(Закінчення зі стор. 1)

Український Народний Союз. Спочатку він пояснив докладно різні роди забезпечення і дав практичні поради, коли й як кожним з них користуватися. Потім він перейшов до справ Округи. Те, що вона виконала призначену їй квоту на 72 відсотки, сказав він, не є так зле, але не є і добре, бо Округа обіцяла досягти більше. Він вірить, що цього року вона краще попрацює. Доповідач поінформував присутніх про організаційний і фінансовий стан Українського Народного Союзу, про його багатогранну діяльність, зокрема про його жертвенність на різні народні цілі. Коли б не було УНСоюзу, сказав він, не було б ні Союзівки, ні дотацій, ні видавництва. УНС здобув в Америці великий авторитет і ми всі повинні бути горді, що до нього належимо. Але в майбутньому ця організація втримається тільки тоді, коил будуть наслідники, що продовжуватимуть її працю. На жаль, від УНСоюзу більше відходить членів, ніж туди прибуває. Тому наше голов не завдання — збільшити число його членів і таким чином запевнити йому май бутнє.

В дискусії, що відбулася після доповіді, учасники ставили доповідачеві питан ня, на які він дав вичерпні відпводі. Одним з цих питань, було, чи не варто б було в Скелястих горах у Канаді заснувати другу Союзівку. Доповідач вияснив, що в Канадсі УНС має, на жаль, замало членів, щоб могти там утримати оселю.

Повідомляючи присутніх про плян праці Округи на 1988 рік Т. Мороз заявила що найважливішим завданням буде виконати призначену Окрузі квоту 50 нових членів, і сказала яку частину цієї квоти мали б виконати окремі відділи. Потім попросила всіх до перекуски, яку приготовила Управа і дала їм цим змогу дискутувати на різні теми вже неформально, користаючи з того, що їхнім рідким гостем був головний предсідник, від якого можна було багато цікавого довідатися.

Вашінґтонці...

(Закінчення зі стор. 1)

концерту, наукових доповідей чи виставки, які будуть відбуватись деінде у Вашінгтоні", — сказав він. При тому він додав, що об'єднан ня не плянує монополізувати усіх тих святкувань, а навпаки, бажає дати стимул іншим організаціям і товариствам — у Вашінгтоні і поза Вашінгтоном — влаштувати якусь імпрезу, у ці дні, а об'єднання буде пропаґувати їх і заохочувати своїх членів до участи.

„Нам ідеться про це, щоб в березні наступного року і — надіюсь в наступні роки — під пам'ятником Тараса масово збирались наші люди, тому я вже тепер про це говорю", — заявив В. Демчук.

Тиждень Соборности, пояснив він, повинен складатись з декількох імпрез, організованих різними організаціями, але у яких участь братимуть представники і члени усіх організацій. ОУВ плянує влаштувати концерт для відзначення дня проголошення самостійности України. Дата концерту буде координована з відділом Українського Конгресового Комітету, який звичайно в цей час влаштовує прийняття в Конгресі, щоб уможливити членам громади взяти участь у цих обох імпрезах, а також і в інших, які будуть відбуватись під час Тижня Соборности.

В. Демчук перебрав пост голови об'єднання від Евгена Іванціва, який очолював ОУВ на протязі двох каденцій.

Загальні збори ОУВ, які відбулися 15-го квітня ц.р., також обрали: Івана Сося (він був головою в 1970-их роках) заступником голови; Ігоря Мухина - секретарем, Катю Андрієнко — скарбником.

Інші члени Управи це: Ігор Ґавдяк — референт імпрез; Орест Петренко — референт маніфестацій; Лариса Фонтана — референт зв'язків з неукраїнськими організаціями; Марта Ясінська — референт членства; Ірина Кость, Роман Сербин і Юрій Кулій — вільні. Контрольну комісію очолив Е. Іванців, а Євген Ґіль і Мирослав Раковський були обрані її членами. До Номінаційної комісії були обрані Степан Максимюк, Клавдія Корбутяк і Михайло Бохно.

Православна...

(Закінчення зі стор. 1)

нітною програмою, який розпічнеться а год. 10-ій і триватиме до години 7-ої вечора. Програма складається з мистецької частини, а саме виступ танцювальних груп та співочих ансамблів. Відбудуться виставки народного мистецтва та продаж кераміки, ікон, вишивки тощо.

Сестрицтво церкви св. Вознесіння приготовляє смачні традиційні страви, для дітей будуть влаштовані різні ігри.

У неділю, 5-го червня, відбудеться торжественна Служба Божа, яку очолить первоієрарх Української Православної Церкви Блаженніший Митрополит Мстислав, в сослуженні духовенства та церковного хору ім. М. Лисенка під керівництвом Стефанії Сікоріяк.

Після Богослужби відбудеться бенкет о год. 12:30 у Вейн Менор, де головним промовцем буде д-р Франко Сисин, професор історії в Гарвардському університеті. Квитки на бенкет можна замовляти у членів комітету, телефонуючи на число 473-8665.

Настоятелем парафії св. Вознесіння в Клифтоні є о. Юрій Галиця, а комітет відзначення Тисячоліття очолює Стефан Татаренко.

Помер М. Ольховецький

Сьомого березня 1988 року у Норд Беттлфорді, Саскачеван, помер Михайло Ольховецький.

Св. п. Михайло народився 22-го березня 1914 року в селі Сорока, Гусятинського району, Тернопільської області, Західня Україна. Під час Другої світової війни був в'язнем німецьких концтаборів протягом трьох років. Після закінчення війни, в 1948 році, він прибув до Канади, де поселився в Норд Беттлфорді і прожив там все своє життя, працюючи як кравець.

Св. п. Михайло Ольховецький похоронений на місцевому цвинтарі в Норд Беттлфорді. Покійний залишив дружину Анну, сина Степана з дружиною Йозефою, доньку Марійку і двох внуків — Христофора з дружиною Синді та Йолу з нареченим Бабом.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ХРИСТИНА ОПИЦ, член УНС Відд. 57-го ім. свв. Петра і Павла в Коговсі, Н.Й., померла 14-го квітня 1988 року на 94-му році життя. Нар. 1893 року в Україні. Членом УНС стала 1928 року. Залишила у смутку внука Роберта. Похорон відбувся 18-го квітня 1988 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфорді, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Савків, секр.

АНАСТАЗІЯ ФІЛЯС, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., померла 26-го лютого 1988 року на 91-му році життя. Народилася в лютому 1898 року в Україні. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у смутку сина Волтера, дочку Ліліяну, семеро внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 1-го березня 1988 року на цвинтарі св. Гробу в Савтфілді, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

МАРІЯ СТАЛІС, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., померла 14-го квітня 1988 року на 65-му році життя. Нар. 1923 року в Лопушанах, Зборів, Україна. Залишила у смутку мужа Петра, 3-ох братів в Україні, одну сестру і 9 кузинів. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

РАССЕЛ КОВАЛИШИН, член УНС Відд. 44-го Т-ва „Українська Січ" в Нортгемптоні, Па., помер 17-го квітня 1988 року на 70-му році життя. Нар. 16-го вересня 1918 року в Нортгемптоні, Па. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку матір, двох братів Стефана і Теодора, сестер Ольгу Дорош з мужем Майком, Ґльорію Антонюк з мужем Евгеном, Катерину Федько з мужем Іваном і Мері Анн Дворaківську з мужем Волтером. Похорон відбувся 20-го квітня 1988 року на Укр. Прав. цвинтарі в Нортгемптоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Мартин Шишка, секр.

ПЕТРО ПОПОВИЧ, член УНС Відд. 238-го ім. Е. Коновальця в Бостоні, Ма., помер 22-го березня 1988 року на 70-му році життя. Нар. 22-го листопада 1917 року в Бостоні. Членом УНС став 1954 року. Залишив у смутку дружину Джіні, дітей Ірену, Джеймса і Едварда, сестру Анну О'Садсія і брата Михайла. Похорон відбувся 26-го березня 1988 року на цвинтарі Блю Гилл в Брейнтрі, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Анна Ремик, секр.

ТІЛЛІ А. КАРАЧИЛО, член УНС Відд. 409-го ім. св. Івана в Данмор, Па., померла 31-го березня 1988 року на 58-му році життя. Нар. 13-го вересня 1928 року у Мейфілд. Членом УНС стала 1930 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, синів Йосифа мол., і Френсиса, дочок Лінду Ґаранузо і Маргарет Енн Маран; брата Володимира Матичака, сестер Мері Саліцку, Анну Томкавадзе і Маргарету Матичак. Похорон відбувся на цвинтарі Мадер оф Сорров в Карбондейл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ОЛЬГА ЦЕЛЕВИЧ, член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., померла 17-го березня 1988 року на 88-му році життя. Нар. 27-го жовтня 1900 року в Бережанах Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочку Христину Кушнір, да ближчу і дальшу родину на Україні та в Америці. Похорон відбувся 21-го березня 1988 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

ОЛЬГА ГУПАЛОВСЬКА, член УНС Відд. 266-го ім. Івана Франка в Амстердамі, Н.Й., померла 26-го квітня 1988 року на 77-му році життя. Нар. 1910 року в селі Сасів — Золочів, Україна. Членом УНС стала 1969 року. Залишила у смутку мужа Василя, сестру Корнелію Дудик, сестрінку Любу Дику та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 28-го квітня 1988 року на цвинтарі Св. Миколая в Амстердамі, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Варшона, секр.

ІВАН ВОСКОБІЙНИК, член УНС Відд. 162-го ім. Гриця Голинського в Філядельфії, Па., помер 2-го лютого 1988 року на 63-му році життя. Нар. 19-го лютого 1925 року в Полтаві, Україна. Членом УНС став 1976 року. Залишив у смутку дружину і дочку Оксану з першого подружжя, двох братів: Михайла та Олексу з родинами. Похорон відбувся 5-го лютого 1988 року на цвинтарі св. Андрія Первозванного в родинному гробівці в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Д. Федорійчук, секр.